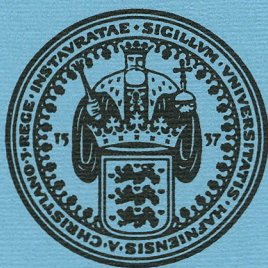

**Avbildning av inre landskap
i Tomas Tranströmers lyrik**

Inger Bierschenk

2017

No. 131

Copenhagen University
Denmark

Lund University
Sweden

**KOGNITIONSVETENSKAPLIG
FORSKNING**

Cognitive Science Research

**Avbildning av inre landskap
i Tomas Tranströmers lyrik**

Inger Bierschenk

2017

No. 131

Cognitive Science Research
Lund University
University of Copenhagen

Editorial board

Bernhard Bierschenk (editor), Lund University
Inger Bierschenk (co-editor), University of Copenhagen
Ole Elstrup Rasmussen, University of Copenhagen
Helge Helmersson (adm. editor), Lund University
Jørgen Aage Jensen, Danish University of Education

Cognitive Science Research

Copenhagen Competence
Research Center
University of Copenhagen
Njalsgade 88
DK-2300 Copenhagen S
Denmark

Adm. editor

Helge Helmersson
Dep. of Business Adm.
Lund University
P.O. Box 7080
S-220 07 Lund
Sweden

Avbildning av inre landskap i Tomas Tranströmers lyrik

Inger Bierschenk

Abstract The short formulation of the Swedish Academy when it announced the award of the Nobel Prize to Tomas Tranströmer has been analysed with Perspective Text Analysis (PTA/Vertex), which is founded on the Agent-action-Objective [AaO] model. Through the mirroring technique, the Intention, governed by the [A] component, was extracted from the Orientation, governed by the [O] component. This measure showed that the most essential concept in the Academy text was found to be *Boundary*. Based on this result, four poems by Tranströmer were studied, two from early decades of his career and two from later decades, with the aim to examine the relevance of the Boundary concept in his poetry. The study describes interrelated structures of energy flows and fusions, which are generating internal landscapes, whose conceptual boundaries are not apparent on the surface of a poetic text. These landscapes have been represented topologically. The study shows that the two poems written at the beginning and end of the studied period indicate that an inclination takes place, which means high structural density, while the two poems produced in the middle of the period show lower structural density. However, contrary to the first poem, the Intention of the last poem is generating a higher transformation value than the Orientation, although its density is lower. Thus, the author expresses his inner images more effectively towards the end of his career than in the beginning.

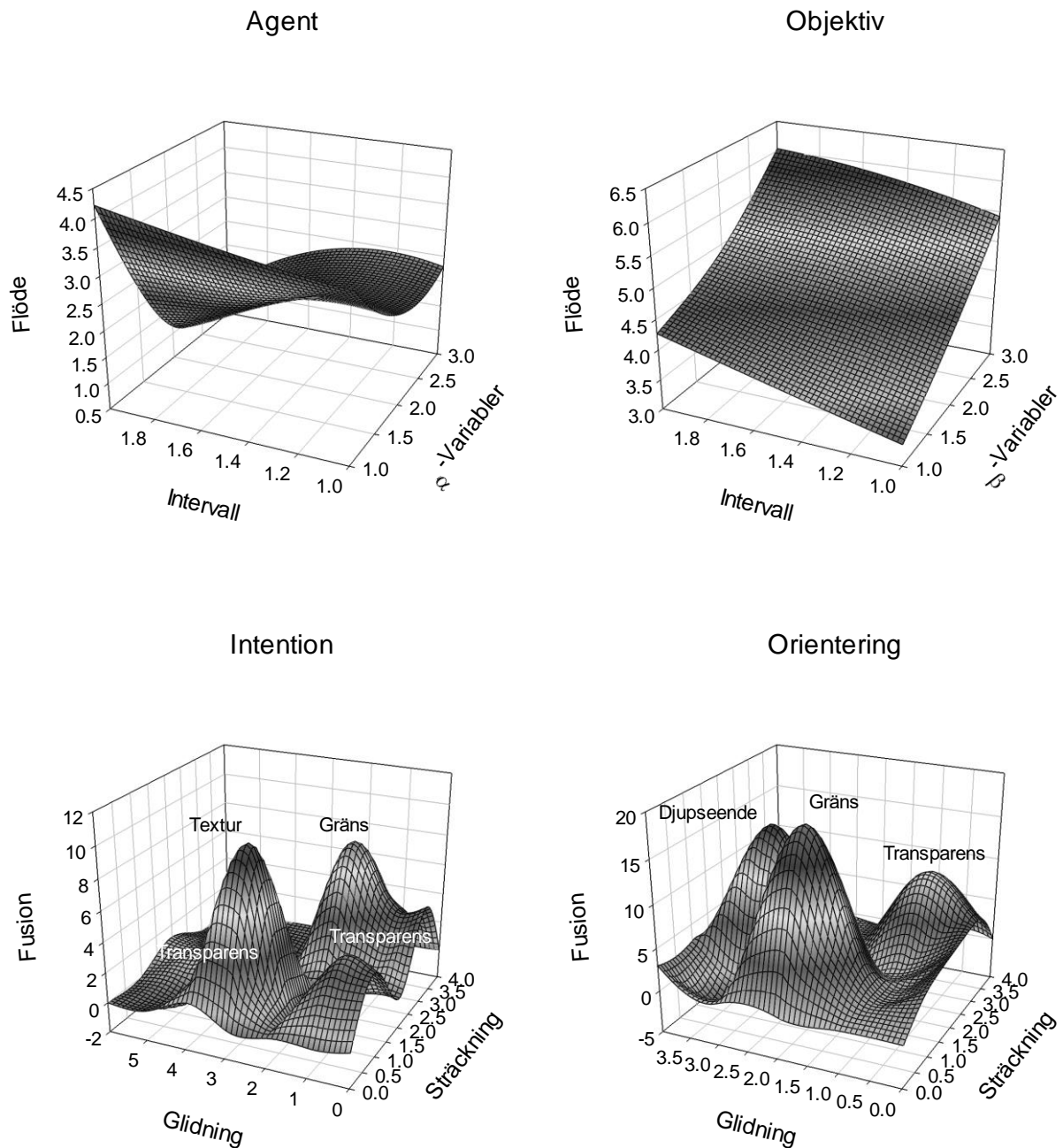
Akademien och essensen

Svenska Akademiens motivering till att tilldela Tomas Tranströmer Nobelpriset i litteratur 2011 lyder så här: *...för att han i förtätade, genomlysta bilder ger oss ny tillgång till det verkliga*. Varje år följs ritualen i Börshuset av journalister från kultur- och nyhetsmedia, som på olika språk får det koncisa meddelandet uppläst. Intresset är stort, inte bara för vem som får priset utan också för hur motiveringen formuleras. Därför får man anta att Akademien lagt tillbörlig energi på att uttrycka vad den anser vara essensen i ett författarskap.

Essensen ska enligt traditionen innefattas i en enda mening, som säger hur det litterära skapandet uppfattas till innehåll, konstnärlig teknik och mottagande hos läsaren. Med kännedom om Tranströmers gärning är det lätt att i formuleringen ovan läsa in såväl världsbild som orfisk tradition och språksyn. Men även en mycket kortfattad text som den här kan dölja en struktur som de ytliga relationerna inte ger omedelbar tillgång till, om den inte analyseras med en metod som är ämnad att upptäcka underliggande och ibland oväntade samband. Den metoden finns och heter Perspektivisk textanalys (PTA, version Vertex). Metoden anknyter till strängteori och den matematik som utvecklats för beräkning av avstånd i en rymd som både rör sig framåt och roterar samt har stora beröringspunkter med upptäckten av topologiska fasövergångar. Den innefattar således både en språkteori och en textteori.

Svenska Akademiens formulering har analyserats med PTA/Vertex, vars resultat visas grafiskt i Figur 1. Figurens övre del visar hur dynamiskt textflödet är, medan den nedre delen visar hur energin har koncentrerats. Agent är den komponent som styr framåtrörelsen medan Objektiv differentierar fokus. Flödet i Objektivet är linjärt och bildar en slät brant textur utan ojämnheter. Agenten svänger däremot och visar att det finns en avvikelse i flödet, vilket inträffar före verbet *ger*. Denna skillnad i dynamik ger evidens för den särskilda intention som bör finnas i en motivering. Att denna skiftning implicerar olika hög energi i Agent och Objektiv har att göra med deras inbördes relationer, vilket de nedre graferna visar. Det

fusionerade och benämnda objektivlandskapet representerar textproducentens orientering medan motsvarande agentlandskap står för textproducentens intention. Förloppet är resultatet av en sammansmältning av textsträngar, som skapar landskap med olika koncentrationer. Namnen på koncentrationerna är resultatet av transformationer.

Figur 1 Perspektivisk textanalys av Svenska Akademiens motivering till Tomas Tranströmers Nobelpris

Objektivets högsta energivärde (q -värde $\approx +21.70$) anger att begreppet *Gräns* är det centrala. *Gräns* är en skärningspunkt, det läge i en organisms orientering i en omgivning, där synfältet bryts för att organismen ska kunna urskilja något som är signifikant för att göra erfarenheter. I det här fallet består den gjorda erfarenheten av *Djupseende* ($\approx +14.85$). Det innebär att skärningspunkten skiljer nivåer åt eller bildar perspektiv. Förutsättningen för djupseendet är att det finns redskap som kan framkalla *Transparens* ($\approx +9.17$), vilket åstadkoms genom

renodlingen av en yta eller substans som behöver bli fri från brus. Gränsen är ännu så länge immateriell men när djupseendet har materialiserats, så att organismen har erfårit en textur via den rena ytan blir själva gränsen möjlig att omfatta med sinnena.

På grund av beroenderelationen mellan båda graferna speglas Objektivet i Agenten fastän med vissa positionsförändringar, som i sin tur beror på den ovan nämnda skillnaden i energivärde. I intentionsgrafen extraheras främst det "sinnliga" *Textur* ($\approx +10.05$), följt av *Gräns* ($\approx +7.76$) och *Transparens* ($\approx +4.22$). (Transparens förekommer på två ställen, vilket innebär att en återkoppling sker i fusionen). Djupseende, som är en effekt av att texturens egenskaper blir transparenta, har inte extraherats. Den här konstellationen säger att transformationerna i intentionen främst kristalliserat ut det som kan uppfattas direkt.

Speglingen ger uttryck för den dubbla kontroll som Agent och Objektiv åstadkommer gentemot varandra. Medan orienteringen (styrd av Objektivet) säger vad som ska bedömas säger intentionen (styrd av Agenten) hur det ska bedömas.

Förhållandet mellan dessa två dimensioner och deras materialisering i begreppet gräns kan verifieras i hur Tranströmers verk uppfattas i litteraturen.

Aspekter på gränsbegreppet hos Tranströmer

Begreppet gräns är centralt i Tranströmers lyrik, menar flera, vilket främst innefattar överskridandet av gränser. En karaktäristik av Tranströmers poetiska gränslöshet ges av Bergsten i hans porträtt av diktaren (2011, s. 15): Han har sedan debuten "stått stadigt med båda fötterna på jorden och huvudet i himlen". Inte sällan diskuteras gräns i existentiell mening, till exempel att människan är gränsen/förbindelsen mellan skaparen och livet (Espmark, 1983, ss. 82-83) som innebär att människan agerar hjälpare för skapelsen att bli fullbordad.

Med jaget som utgångspunkt är människan den som ska fullbordas, den som växer fram genom jagets samspel med både det yttre och det inre (Bergsten, 1989, s. 7). I denna blivandeprocess sker en restaurering av jaget genom att gränserna mellan själv och icke-själv raderas (Bankier (1985, s. 213-114). Slyks (2010) analys av det lyriska subjektet indikerar att de olika skepnader som subjektet framträder i uttrycker grader i ett sådant samspel. En produktiv metafor för gränsen mellan det yttre och det inre, till exempel det världsliga och konsten, är väggen, enligt Bergsten (1989, s. 109ff) och senare Schiöler (1999, s. 72). Båda tolkar väggmetaforen, till exempel i dikten Vermeer, som det livsviktiga i att överskrida gränser för att uppnå enhet och samtidigt att det är plågsamt, för att väggen är en del av jaget. Samma metafor använder Pleijel i sin analys av Galleriet, där väggen i jaget blir en bild för gränsen mellan glömska och minne (Pleijel, 1981, s. 301).

Samhörigheten med äldre tider, som vi kallar historien, är en erfarenhet som Tranströmer försöker frammana. Mitt i hans produktion publiceras långdikten *Östersjöar* (1974), som är ett försök att komma nära äldre generationer som bott och verkat i skärgården, den natur som Tranströmer själv hade sina rötter i. Gränsbegreppet återfinns som skilda slags avstånd i rummet och tiden, nära och längre bort, mellan öst och väst, mellan levande och döda. Strävan är att få det tidsberoende yttre rummet att inneslutas i det inre, tidlösa. En teknik för att åstadkomma denna samtidighet är förskjutningar av perspektiv, som får erfarenheter från en annan tid att bli samtidiga med nuet och inte bara temporära (Bankier, 1985, s. 64).

Tranströmer bearbetar genom hela sin produktion språkets gränser (Olsson, 1995). Ur språklig synvinkel illustreras till exempel i *Östersjöar V* poetens upplevda problem med att uppfånga och artikulera det som vill bli sagt. Den ofta citerade raden "Något vill bli sagt men orden går inte med på det" säger emellertid att det finns en spärr som hindrar jagets tankar och känslor från att nå ut. Detta något kallas sanning, som i litterära sammanhang innebär "icke-

språkliga bilder i människans inre”, och det är det som avses med att något inte kan artikuleras (Rönnerstrand, 2003, s. 163). Spärren, barriären, gränsen är språket självt.

Espmark omtalar att Tranströmer i en intervju i New York ger nyckeln till titeln på samlingen *Sanningsbarriären* (1978), där han säger att han skriver på den barriär (han använder uttrycket ”borderline”), där den inre världen möter den yttre, den sanningens punkt där ”skriften blir synlig” (Espmark, 1983, s. 90). I en recension av *Sanningsbarriären* (Gustafsson, 1978) karaktäriseras Tranströmers ”jag” som ”en tillfällig mötesplats” (s. 408), som upprättar en inre ordning, och vidare att dikternas perspektiv alltid har en dubbelhet, befinner sig på två positioner samtidigt, på barriärens kant. Bemödandena att i möjligaste mån sudda ut gränsen mellan den observerade världen och den som växer fram på papperet är ytterst en moralisk hållning, menar Espmark (1981, s. 279).

Utforskande av inre gränser

Perspektivisk textanalys (PTA/Vertex)

Den som vill komma åt något osynligt, som struktur eller intuition, måste ha en metod som synliggör just detta. Perspektivisk textanalys (PTA/Vertex) är utvecklad för att upptäcka en texts inre potential, som inte har en direkt synlig koppling till ytan (se t ex B. Bierschenk, 1993/2013, 2011; I. Bierschenk, 1989, 1999/2003, 2011; I. Bierschenk & B. Bierschenk, 2004 samt manualer på flera språk, vilkas referenser listas i Bilagan). Artiklar och rapporter är fritt tillgängliga från en specialkollektion under <https://archive.org/details/studiesinconsciousness>.

Beskrivningen av metodens förutsättningar och verkningssätt i ett empiriskt arbete blir alltid i någon mån anpassad efter ämnesområde och syfte. Den kortfattade presentation som görs här ska förhoppningsvis ge en övergripande förståelse för metodens möjligheter i analysen av poetiska texter.

Metoden gör textens naturliga energiflöde rättvisa. Detta flöde skapar ojämnheter längs sitt förlopp, vilket kommer att visa sig ge upphov till meningsfullhet. De minsta energibärande enheterna i förloppet är grafemen. För att synliggöra energiflödet blir det nödvändigt att upprätta ett protokoll över hur grafemsträngar manifesteras och flätas samman i en textbyggnadsprocess. Processen är emellertid osynlig när en person talar eller skriver. Genom protokollet friläggs mekanismen som visar de luckor i flödet som skapar ojämnheter och som bestämmer vad luckorna ska fyllas med för att ett flätverk ska bli helt. Grafemen och sekvenser av grafem hjälper till att skapa bilden av det osynliga men har ingen egen innebörd förrän bilden är klar. Texten är alltså helheten i sig och därmed *sin egen autonoma referensram*.

Texten flödar i en tidsbunden roterande framåtrörelse, och också rytmiskt. Det är det naturliga språkets sätt att skapa den elasticitet som är nödvändig för kommunikation. Ju mer elasticitet eller implicitet, desto mer rymd skapas. Den komponent som styr rörelsen kallas Agent [A], som har sin position före verbet i satsen, medan Objektiv [O] är komponenten efter verbet. Positionerna är fasta och oberoende av semantik. En Agent [A] korrelerar alltså inte med person. De båda komponenterna roterar med och mot varandra under hela förloppet och inte förrän rörelsen avstannar har de utfört sin uppgift och skapat konturerna av en textrymd (image), d.v.s. en avbildning av textens hela utbredning. När den ska sammanfattas grafiskt bygger den på avståndet mellan rotationsvärdena, vilket bildar en vågrörelse. Därefter kan flödesdynamiken i komponenterna [A] och [O] studeras separat utan att deras inbördes beroende fördenskull blir upphävd.

I ett nästa steg blir det fråga om att få en bild av textens nätverksstruktur, som etablerar textens informationskoncentrationer. På denna abstraktare nivå beskrivs resultatet i dimensioner. Motivet anges genom Intentionsdimensionen medan temat konkretiseras genom Orienteringsdimensionen. Informationen beräknas genom en fusionsmekanism och bygger på

avståndet mellan knutarna i texturen. Det flätverk som bildas genom att vissa knutar blir tjockare än andra bygger upp ett landskap av berg och dalar, som kan få namn som i vilket kartverk som helst. Det ska påpekas att någon tolkningsfas inte förekommer. De namn som man eventuellt ger energianhopningarna, de s.k. attraktorerna, är resultat av transformationer som uteslutande sker på basis av materiella och virtuella strängars asymmetriska samverkan. En attraktors namn uppstår tillfälligt men kan återkomma och ingå en ny transformation vid en annan tidpunkt i processen. Med andra ord, begreppen är empiriska, till skillnad från sådana som är klassifikatoriska och lyder under semantiska, fast bestämda lagar.

Syfte, bakgrund och material

Syftet med denna studie är att tillämpa Perspektivisk textanalys (PTA/Vertex) på fyra av Tomas Tranströmers dikter, två från de första decennierna av hans produktiva period och två från de senare. Metoden möjliggör utforskandet av de inre gränserna, varför de upptäckter som görs kommer att kunna ge en annorlunda bild av dikterna än vad som är vanligt.

Metoden har tillämpats i en tidigare studie av dikten Sammanhang (*17 dikter*, 1954), vars resultat har presenterats med två syften. Det första var att sätta metoden i relief till traditionella litteraturvetenskapliga metoder, såsom de kan utläsas ur några forskares publikationer om Tranströmer (I. Bierschenk, 2016b). Det andra var att jämföra den nya metodens resultat med samma forskares tolkningar av Sammanhang (I. Bierschenk, 2017). PTA/Vertex-analysen av Sammanhang bildar bakgrunden till den här utvidgade studien och återkommer därför här för jämförelsens och fullständighetens skull.

Samlade dikter 1954-1996 (Tranströmer, 2001/2011), som nytrycktes i samband med Nobelpriset, har använts för urvalet. I flera av samlingarna ingår prosadikter, som inte har versens form men för övrigt innehåller poetiska uttrycksmönster. Sådana har lämnats utanför. Likaså har inga dikter med flera avdelningar varit med i urvalet. Metrisk eller grafisk utformning har i övrigt inte varit styrande, endast att längden ska vara likvärdig.

Det är omvittnat att Tranströmer hade en särskild relation till det svenska landskapet och naturen. För att hålla motivet konstant valdes därför dikter som ger bilden av ett svenskt landskap, en svensk omgivning eller svensk natur i allmänhet, bortsett från att detta motiv har en uppenbart symbolisk mening. Förutom Sammanhang (*17 dikter*, 1954) valdes följande dikter ut: *Klangen* (*Den halvfärdiga himlen*, 1962), *Från mars -79* (*Det vilda torget*, 1983) och *April och tystnad* (*Sorgegondolen*, 1996).

Sammanhang

Se det gråa trädet. Himlen runnit
genom dess fibrer ned i jorden –
bara en skruppen sky är kvar när
jorden druckit. Stulen rymd
vrides i flätverket av rötter, tvinnas
till grönska. – De korta ögonblicken
av frihet stiger ur oss, virvlar
genom parcernas blod och vidare.

Flödesdynamiken i Sammanhang

Protokollet över energiflödet presenteras i Bilagan, Figur A1. Texten rör sig med differentierade magnituder på *Objektivsidan*, vilket visas genom olika rotationsvärden (i princip beroende på antalet grafem), som startar med tämligen hög fart, sjunker sedan i det tredje intervallet och återfår nästan samma fart mot slutet igen. Objektivets fart blir särskilt hög i det andra och sjunde intervallet.

Agentsidan är mindre differentierad och uttrycker istället mera av låg, jämn fart som accelererar. Den startar från noll och där den andra sidan har hög fart tenderar denna att gå på

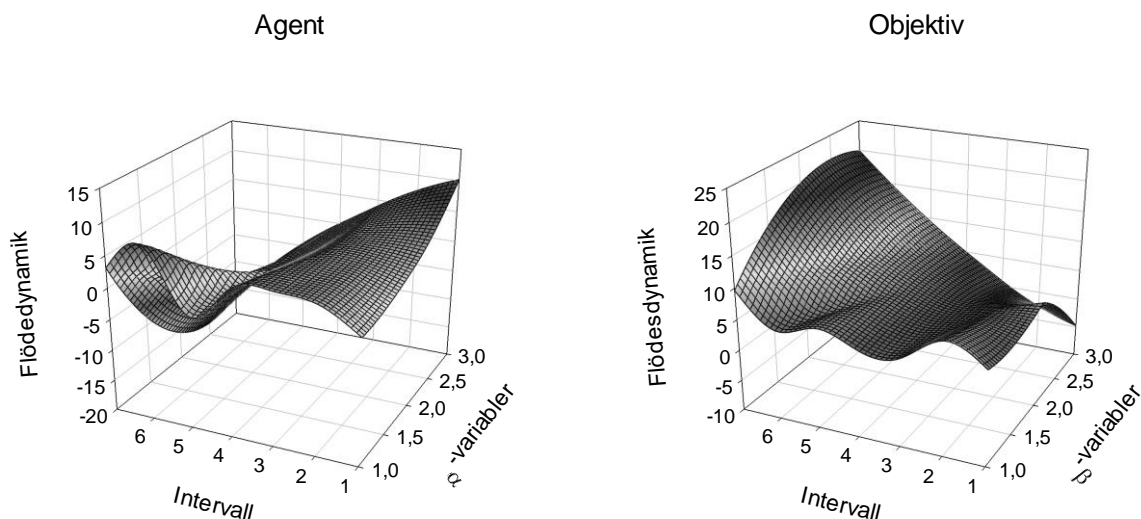
lågvarv. Agenten får upp farten i det näst sista intervallet men avstannar på lägre nivå än Objektivet.

För att få förklaringar till denna generella bild ska vi se på flödet i detalj. Objektivets grafemsträngar är särskilt långa i det andra och sista intervallet. En sådan explicit ytrörelse innebär en snabbhetseffekt. Pekaren (*genom*) innebär en brytning i strängsekvensen, som förändrar vinkeln och därmed differentierar perspektivet. Där vinkeln bryts till två fraser i det fjärde intervallet (*i flätverket av rötter...*) bromsas farten upp.

Agenten kännetecknas av repetition och kanalisering. Repetitionen anger beroendet av vad som händer på Objektivsidan, nämligen den perspektivbrytande strängen. Den förändrade vinkeln i Objektivet ses med oförändrat perspektiv från Agentens sida. Kanalisering innebär att en dummy ersätts med roten av den omedelbart föregående α -variabeln. Som kommer att visa sig är detta flöde signifikant annorlunda i två fall av tom agentposition. Vid textens början finns inget värde att hämta in, varför variabeln förblir okänd (X). Det andra fallet är övergången från det tredje till det fjärde intervallet. Det fjärde intervallet startar med en tom agentposition, eftersom även här ett meningsslut omedelbart föregår, men dummy har kända strängar att hämta in. Anledningen till denna rätt ovanliga rörelse är att verbet som avslutar det tredje intervallet och verbet som inleder det fjärde möts med varsin dummy-variabel (*druckit Ø. Ø Stulen rymd*). När både agent- (α_6) och objektivvariabel (β_6) "sugs" in i hålet för att bli (α_7) sker en vridning.

Protokollet ligger till grund för inläsning i ett grafprogram. Här har SigmaPlot (2008, Version 13.0) använts. Programmet använder en inverterad metod för avståndsberäkning när det omvandlar data till en skala och söker efter det bästa sättet att visa resultatet på, så den bild vi får läses inte från vänster som vid textläsning utan från höger.

Figur 2 representerar flödesdynamiken i Agent respektive Objektiv. Som vi ser återspeglas asymmetrin mellan Agent och Objektiv i formationerna. Det ställe där Agenten börjar vrida sig är tydlig från det fjärde intervallet, där kanaliseringen visar sig i den mörkare färgskiftningen. Objektivets lägsta värde speglas genom det tredje intervallet, medan det högsta värdet visas längst bak till höger.

Figur 2 Flödesdynamiken för dikten *Sammanhang*

"En svallvåg rullar genom hela texten" diktar Tranströmer i den sista strofen i Kort paus i orgelkonserten (*Det vilda torget*, 1983). Med "texten" avser han naturligtvis andra sammanhang än de diktade raderna. Men den dynamik i texturen som bildar Objektivet kan

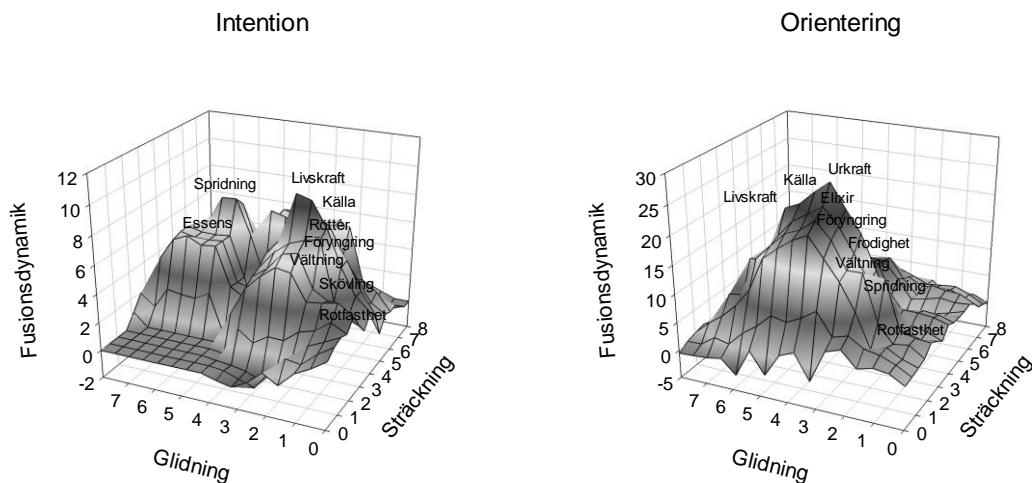
liknas vid en svallvåg, för nog rullar texten i dyningar och nog häver den sig i den sista rörelsen bortåt och utåt, precis som protokollets grafemkombinationer pekar på.

Fusionsdynamiken i Sammanhang

Så över till nästa del i analysen, som innebär en undersökning av underliggande strukturella nätverksrelationer. Transformeringsprocessen har arbetat fram ett nät- eller flätverk vars förlopp i sin helhet framgår i Bilagan, Tabell A1 (x-axeln=sträckning och y-axeln=glidning). Även här har SigmaPlot (2008, Version 13.0) använts.

Orienteringens väg

Figur 3 visar både Intention och Orientering. Eftersom beskrivningen av Intentionen ska extraheras ur Orienteringen, börjar presentationen med Orienteringen. Transformationerna i Sammanhang får tjäna som mönster för hur processen går till i sin helhet. De andra dikterna kommer inte att gås igenom så detaljerat, varför läsaren hänvisas till respektive bilaga.

Figur 3 *Fusionsdynamiken för dikten Sammanhang*

Precis som när lantmäteriet mäter upp avstånd mellan punkter och gör en geometrisk landskapsbeskrivning får de olika regionerna och punkterna i det topologiska landskapet sin beskrivning. Energin koncentreras på olika höjd och topparna har fått namn efter sina relationer. Nu följer en vandring uppför bergslandskapet, som ska stödja förståelsen av den perspektivering som ligger till grund för benämningen. Samtliga namn har dock inte placerats in i landskapet utan finns i Bilagan, Tabell A1, men relationerna tillsammans med fusionsvärdena redovisas här nedan.

Grafen över Orienteringen i Sammanhang visar ett landskap med urskiljbara regioner av olika höjd. Nere vid basen placerar sig **Rotfasthet** som är namnet på följande transformation:

1 5.2124 Se det gråa trädet
 3 4.9149 i jorden
T₁ 10.1273 Rotfasthet

Strängarna 1 (*Se det gråa trädet*) och 3 (*i jorden*) har som variabler helt naturligt inte ingått några relationer; de är materiella. När den variabel som tillkommer senare (3) ska smälta

samman med den förra, ska det begrepp som bildas bli något tredje, som uttrycker något immateriellt. Både de låga magnituderna och bilden av trädets som har kontakt med marken under sig åskådliggör en stadighet i flera bemärkelser. Vägen uppåt startar alltså i koordinaterna (x-1, y-1), Rotfasthet.

Härefter går vägen mot en ganska låglänt region bestående av Vältning och Spridning. **Vältning** är direkt relaterat till Rotfasthet på följande sätt:

T_1 10.1273 Rotfasthet
 T_2 8.0698 Skövling
 T_3 18.1971 Vältning

Skövling innebär här något slags intrång i en given ordning, en ödeläggelse, ett berövande av energi (*skrumpen sky är kvar*). När skövlingen påverkar *Rotfasthet*, den fasta grunden, identiteten, sker ett åldrande eller en nedbrytning som leder till att kraften avstannar, den välter över ända. Där sker en rubbning av en ordning eller tillväxt, som fått namnet Vältning. För att kraften ska komma tillbaka behövs ett välfungerande system för återställning. I samma region finns ett begrepp med den innebörden, nämligen **Spridning**:

T_4 9.7709 Urvridning
 T_5 4.9536 Rötter
 T_6 14.7245 Spridning

Begreppet **Spridning** i den här kontexten syftar på det underliggande flätverket, som genom att vara väl utspritt är förberett för sitt livsuppehållande värv. *Urvridning* förutsätter något flödande och samtidigt en krympning av volym. När en rymd blir "stulen" innebär det att den töms på något livgivande. Detta livgivande må vara vatten eller sol, som istället för att behållas där det bildas vrids ur för att tas omhand av en ny bärare, som här är flätverket i marken. *Rötter* transformerar (påverkar) Urvridning, så att spridning av energi i fibrerna blir möjlig.

Nu fortsätter vägen, och stigningen mot toppen går via en region med begrepp som återspeglar den eftersökta växtkraften:

T_6 14.7245 Spridning
 T_7 6.1533 Växtkraft
 T_8 20.8778 Frodighet

Växtkraft är ett svagt transformerat begrepp som är bildat av variabeln *tvinnas till grönska*. Men det är dynamiskt och speglar de rörelser som sker i flätverket när det ska transportera näring ut i varje fiber. Genom denna krafts förmåga sprids de livgivande beståndsdelarna till sina mottagare i överdådigt mått, vilket fått namnet **Frodighet**. Frodighet flätar sig in i nästa steg genom att helt naturligt gå samman med **Föryngring** på följande sätt:

T_3 18.1971 Vältning
 T_8 20.8778 Frodighet
 T_9 39.0749 Föryngring

Frodighet orsakar en starkt påvisbar förändring när denna attraktor transformerar den tidigare bildade attraktorn *Vältning*. Den frodiga växtligheten är så pass påträngande att den rubbning som omkullkastningen orsakat abrupt omintetgörs. Svängningen som alltså sker vid den här punkten har benämnts Föryngring. Föryngring hänför sig till en process någonstans i ett

kretslopp, som innebär rekursivitet, d.v.s. ett förlopp som vänder tillbaka och hämtar kraft och återkommer med förnyad styrka eller i förnyad skepnad.

Här kan det vara på sin plats med en anmärkning. På samma sätt som när det gäller flödesdynamiken, där en vridning kunde iakttas i det fjärde intervallet, inträffar en s.k. hysteresis i transformationsprocessen vid attraktorn T_9 . Den innebär att två stigar, som var för sig har nått sin ände, går samman just här. Det intressanta är att även på begreppsplanet sker en direkt avbildning. Det förra fallet, i flödesdynamiken, markeras genom verbet *vrides*. I det här fallet är det en attraktor med raserande innebörd och en med uppbyggande innebörd som förändrar vinkeln i perspektivet. Föryngring är följaktligen en central knut i flätverket.

Möjligheten till föryngring är en förutsättning för ett system att visa livskraft. Inom den sista regionen som ligger på vägen mot toppen positionerar sig **Livskraft**:

T_9 39.0749 Föryngring
 T_{10} 4.4274 Essens
 T_{11} 43.5023 Livskraft

För att Föryngring ska transformeras till Livskraft behövs något som inte kan hejdas. Variabeln *stiger ur oss* innebär en rörelse från det biologiska, materiella livet över till det immateriella, som fått beteckningen *Essens*. Det ohejdbara flödar rikligt, vilket innebär att nästa transformation är oundviklig:

T_{11} 43.5023 Livskraft
 T_{12} 0.8792 Drickande
 T_{13} 44.3815 Källa

Drickande, svagt transformerat från variabeln *druckit* (Y), är den organiska rörelse som är mest livsbejakande. Förutsättningen för att en **Källa** ska vara livgivande är att någon eller något dricker ur den. Drickande är den självklara rörelse som ger källan dess existentiella funktion. Vad som dricks är däremot inte explicit. Eftersom begreppet *Essens* är en komponent i Livskraft får drycken även immateriell innebörd i denna relation.

Källa betecknar således en ymnighet eller rikedom, som transformeras via variabeln *virvlar genom parcernas blod och vidare*, som har fått namnet *Livscykel*. Denna rörelse talar nämligen om de tre antika ödesgudinnorna, vilkas roll var att ha människornas liv från födelse till död i sina händer. Livscykel och Källa anger båda något ödesbetonat, så härifrån till tanken på något undergörande är steget inte långt:

T_{13} 44.3815 Källa
 T_{14} 9.6555 Livscykel
 T_{15} 57.1918 Elixir

Valet av **Elixir** anger ett åskådliggörande av drivkraften i den cykliska, eviga rörelse som är födelsen och levandet, liksom döendet och döden och det incitament som ur förintelse förmår återbilda liv. Kraften kommer av något flödande, livgivande, som måste ledas och få en riktning. *Kanalisering* är namnet för *runnit genom dess fibrer ned* och betecknar att det som är livgivande sätts i funktion. Livet förses härmed med en förbindelsled till en tidsaspekt. Därmed har vägen nått sitt mål, den högsta toppen:

T_{15} 57.1918 Elixir
 T_{16} 8.1954 Kanalisering
 T_{17} 65.3872 Urkraft

När slutligen den förbindande rörelsen i *Kanalisering* integreras med den intensifierande rörelsen i *Elixir* uppstår en förtätning av energi, som fått namnet **Urkraft**. Den ska ses som en universellt verkande potential, som styr strävan till liv.

Intentionens väg

Den vänstra delen av Figur 3 presenterar den struktur som Intentionen extraherar ur Orienteringen. Transformationen av alfa-variablerna och extraheringen ges i Bilagan, Tabellerna A2 och A3. Extraheringsproceduren beskrivs i manualen (I. Bierschenk & B. Bierschenk, 2013, s. 28).

Grafen över Intentionen säger något om vad som är textens inneboende styrmekanism. Till skillnad från Orienteringslandskapet är Intensionslandskapet hästskoformat, där två klart åtskilda formationer utmärker sig. När Orienteringen fokuserar på Urkraft som det mest integrerade begreppet visar Intentionen mot det konkretiserande *Livskraft*, som ligger högst, och *Källa*, som är den sista punkten. Båda är nära förbundna och anger betydelsen av att ta emot det som är livgivande. Tillsammans med de här begreppens vikt i Orienteringen visar Intentionen på att en struktur som hänför sig till alltings existens är central i textens intention.

I den lägre regionen har *Rotfasthet* återigen placerat sig, nu tillsammans med *Skövling*, som inte är i fokus i Orienteringen. Båda dessa bildar *Vältning*, som återfinns lite längre upp på bergssidan. Perspektivet på kontrasten mellan stadighet och förstörelse markeras starkt här. Men medan Orienteringen tematiskt placerar Vältning i samma region som Spridning och Frodighet, där växtkraften i rötterna är underförstådd, värderar Intentionen upp *Rötter*, som är svagt transformerat i Orienteringen. Det är nämligen inte frodigheten som är väsentligast i perspektivet utan rötternas beskaffenhet för att bidra till *Föryngring*. Tillsammans med Vältning får föryngringen vikt, vilket bekräftas genom den nämnda omsvängningen vid T₉ i Orienteringsstrukturen. Det kan också noteras att Elixir, som ligger nära Föryngring i Orienteringen, nu är implicit, vilket tyder på att det liksom Växtkraft är ett underförstått tema när motivet främst riktas mot förändring.

I en region som är avskild från de nu nämnda ligger *Spridning*. Det framstår som angeläget i Intentionens landskap. Spridning har stor integrativ betydelse som del av föryngringen och har det tredje högsta värdet på grund av sin livgivande innebörd. Till sist har *Essens* placerat sig på en ganska lågt liggande platå och med ett tydligt perspektiviskt avstånd från övriga begrepp. Essens har i Orienteringen framträtt som delkomponent i Livskraft tillsammans med Föryngring. Här markeras begreppets betydelse som bärare av den intention som lyfter föryngringen och de därmed sammanhängande biologiska skeendena från en materiell innebörd till en immateriell.

Kommentar. Figurerna 2 och 3 visar att Intentionen är mindre till sin dimensionering. Det beror på att agentvariablerna, som bygger upp Intentionens rymd, har lägre värden, eftersom strängarna är kortare. Denna skillnad mellan dimensionerna kan utläsas ur z-axeln (som anger fusionsdynamiken). Trots skillnaden är de båda ungefär lika kompakta. Det beror på att Intensionsnätet tar upp fler platser för dummy-variabler. En annan jämförelsepunkt är attraktorernas placering. Om de placerar sig i likartad ordning i både Orientering och Intention skulle det tyda på att perspektivet är snävt. Texten har ett konstnärligt mål, vilket uttrycker sig i att den är förhållandevis tät i formen i båda dimensionerna men samtidigt asymmetrisk i strukturen, vilket särskilt gäller Intentionen. Det senare blir synbart genom attraktorernas varierande magnituder i Orienteringen jämfört med Intentionen. Följaktligen placerar de sig olikartat i graferna. Perspektivering i dikten differentierar klart mellan Intentionen (styrd av Agenten) och dess beskrivning genom Orienteringen (styrd av Objektivet).

Klangen

Och trasten blåste på de dödas ben med sin sång.
Vi stod under ett träd och kände tiden sjunka och sjunka.
Kyrkogården och skolgården möttes och vidgades i varann
som två strömmar i havet.

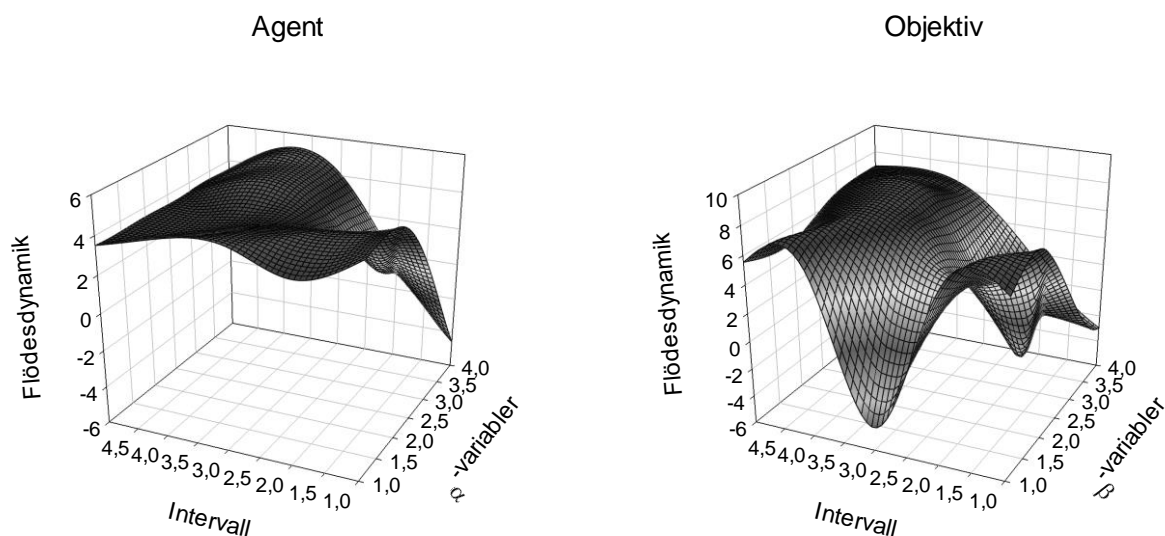
Kyrkklockornas klang gick till väders buren av segelflyg-
planens milda hävarm.
De lämnade kvar en väldigare tystnad på jorden
och ett träds lugna steg, ett träds lugna steg.

Flödesdynamiken i Klangen

Protokollet presenteras i Bilagan, Figur B1. *Objektivet* rör sig differentierat inom de första två intervallen. Den startar med rätt god fart i det första, accelererar sedan, varpå farten gör en tydlig inbromsning i det andra intervallet, lyfter igen och håller en ganska varierande hastighet som stiger mot slutet, om än inte lika högt som i den förra texten. Brytningarna i objektivet är ännu tydligare här. Som vi redan sett innebär långa strängsekvenser att farten i utbredningen stiger, vilket är tydligt i intervall fyra och fem. De två sista sekvenserna ökar sina värden i β_{15} och β_{16} som en konsekvens av att grundvärdet är detsamma som för β_{14} och inte det som är närmast efter verbet.

Agenten är mindre differentierad men följer Objektivrörelsen i det andra och tredje intervallet fastän med mindre utpräglade rörelser. Även här syns en acceleration i det andra intervallet. Det håller sedan en jämn fart som långsamt planar ut medan Objektivets hastighet stiger. Det sista intervallet präglas av repetition, där pilen anger att det inte sker någon rörelseförändring. Nytt när vi kommer till den här textens flöde är flätningen, som har sin grund i att den uppåtgående rörelsen på Objektivsidan möter den nedåtgående rörelsen på Agentsidan. Sammanflätningen föranleds av de båda dummy-variablerna på Objektivsidan i det andra intervallet efter verbet *sjunka*. Samtidigt visar flödet på Agentsidan att en längre kanalisering äger rum i den här texten, vilket föranleder en successiv försvagning (skuggning) av värdet. Själva flätningen sker där α_6 och β_6 går samman för att bilda β_5 , som får det djupaste värdet i intervallet. I det tredje intervallet implicerar dummyyn att de efterföljande värdena bildar roten till objektivdummyyn efter verbet *möttes*.

Figur 4 visar hur flödet och flätningen i Klangen representeras grafiskt.

Figur 4 Textrymden för dikten Klangen

Som formationerna visar följs Agenten och Objektivet åt i de första intervallen. Det sista intervallet visar ett jämnt förlopp i Agenten medan Objektivet reser sig något mot slutet. Den övergripande bilden är att Objektivet visar en större dynamik än Agenten. Särskilt tydligt syns det där Objektivet dyker ner under ytan i intervall två [≈ -2.84] och tre [≈ -4.33], medan Agenten flyter mera jämnt. Att de båda komponenterna är inflätade i varandra markeras genom den spiralliknande rörelsen till höger i graferna.

Det förtjänar att påpekas att det återigen framkommer en korrespondens mellan textyta och visualisering, till exempel genom verbet *sjunka* som upprepas. Flödet stannar upp och sjunker verkligen på båda sidor. Efter *möttes* sker en utvidgning i flödet (*vidgades i varann*) och en hävning (*buren av segelflygplanens milda hävvarm*) som kulminerar i övergången mellan fjärde och femte intervallet för att sedan plana ut.

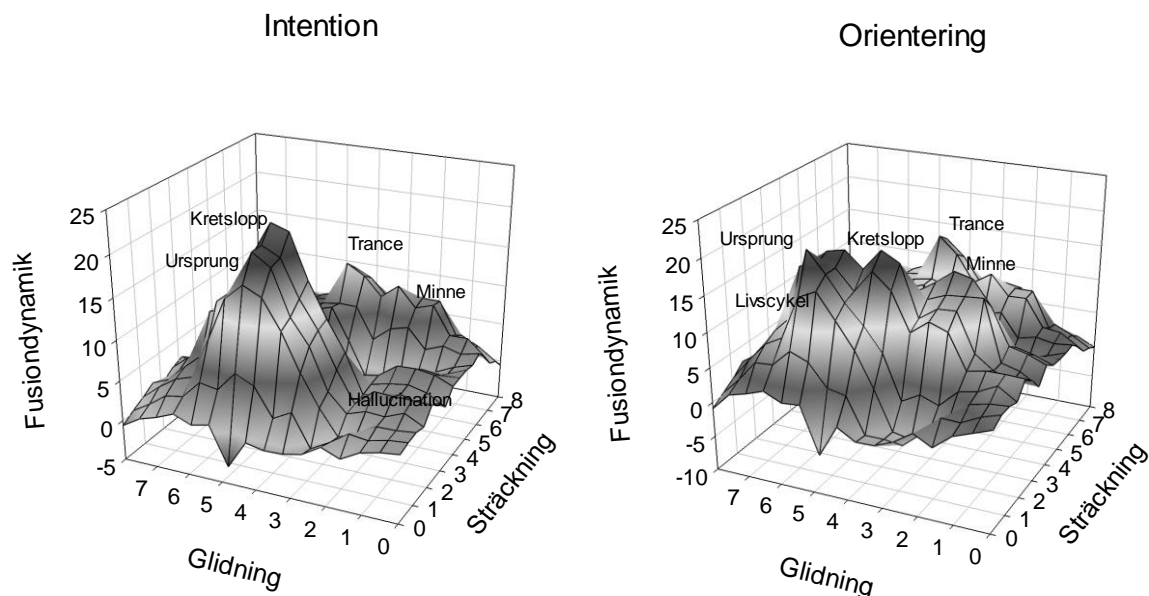
Fusionsdynamiken i Klangen

Beskrivningen av orienteringsslingorna i Klangen kommer inte att följa de enskilda transformeringsstegen lika nära som i den förra beskrivningen. Den fullständiga processen redovisas i Bilagan, Tabell B1.

Orienteringens väg

Nätverkets huvudstruktur i Klangen presenteras i Figur 5. Den här gången sker diskussionen med utgångspunkt i det ställe i landskapet där vandringen slutar, d.v.s. på toppen. Därifrån blickar vi ut över vilka väsentliga stigar som ledde dit.

Mest koncentrerat är det här landskapet vid noden T_{13} (koordinaterna x-2, y-5) med fusionsvärdet [$q \approx +77.06$], som fått namnet **Ursprung**. Denna knut har bildats av ett mindre nätverk, som slutar i T_{12} (x-6, y-2), som fått namnet Livscykel och har transformerat ett betydligt större och mer komplext nätverk, vars ändpunkt koncentreras i T_9 (x-6, y-5), som fått namnet Trance.

Figur 5 *Fusionsdynamiken för dikten Klangen*

Beteckningen *Trance* ska här förstås som ett tillstånd som en person kan glida in i när koncentrationen blir intensiv.

T_9 53.0398 *Trance*
 T_{12} 24.0177 *Livscykel*
 T_{13} 77.0575 **Ursprung**

Den främsta anledningen, som ligger under trancetillståndet, är den *Hallucination* (T_3) det innebär att försätta sig i en annan tid (transformationen *Drama* genom *Synbild*).

När då och nu flätas in i varann *som två strömmar i havet* framkallas synbilden av något oändligt och återkommande: T_4 (*Flätning*) transformeras genom T_5 (*Oändlighet*) till T_6 , som fått beteckningen *Återbildning*. Hallucinerandet, som här genom hörseln (*med sin sång*), försätter personen (eller själen om man så vill) tillbaka till något som blir återskapat, vilket fått beteckningen **Minne**.

T_3 23.6555 *Hallucination*
 T_6 16.2650 *Återbildning*
 T_7 39.9205 **Minne**

Men som en komponent i Minnet finns ju också oändligheten. En övergång (av lat. *transire*) från ett normaltillstånd till ett dissociativt kan också utlösas av synbilder, som till exempel *segelflygplanens milda hävarm*, som bildar en spiralformad rörelse (T_8 , *Spiral*) uppåt mot himlen. Det hallucinatoriska momentet när minnet tränger sig på förstärks av den uppåtgående spiralen och bildar begreppet **Trance**.

Det mindre nätverket som utgör en del av Ursprung, nämligen **Livscykel**, är en sammansmältning av *Själsförlust*, som grundar sig i tystnaden efter den extatiska trancen (klangen), och *Stadier*, som sammanfattar förnimmelsen av ett ursprung.

Den sista transformationen (T_{17}) i orienteringsslingan, som bildar toppen **Kretslopp** har som grund några djupt liggande knutar, som har med ett livgivande flöde att göra. Helt naturligt får den slingan namnet *Kanalisering*. Denna transformerar den högsta toppen på så sätt att magnituden blir lägre:

T_{13} 77.0575 *Ursprung*
 T_{16} -6.3270 *Kanalisering*
 T_{17} 70.7305 **Kretslopp**

Dessa relationer kan jämföras med snarlika transformationer i Sammanhang. Beteckningarna som attraktorerna får är beroende av de empiriska relationer som de ingår. Såväl Livscykel som Kanalisering och Kretslopp uppträder i båda strukturerna men i skiftande kontexter. I Sammanhang bildas Kretslopp genom att Kanalisering transformerar Livscykel, som i sin kontext syftar på det cykliska förlopp av liv och död som sammanbinder människan med naturen. I Klangen smälter Kanalisering ihop med Ursprung, vars huvudkomponent är Trance. Detta slags kretslopp innefattar en själslig livscykel, som mer kanaliserar den uppburna rörelse som härrör från ett gudomligt ursprung. Medan den förra dikten materialiserar cykeln, gör den här dikten det cykliska till något immateriellt.

Intentionens väg

Underlaget för extraheringen redovisas i Bilagan, Tabellerna B2 och B3. Intentionen fokuserar på *Kretslopp*, som är Orienteringens slutpunkt, och därefter *Ursprung*, den högsta punkten i Orienteringen. Kretslopp har skiftat position från (x-3, y-3) till (x-2, y-4). Det djupt liggande Kanalisering, som sänkte värdet av kretsloppet i Orienteringen, har i det skiftet helt förlorat sin vikt genom att en variabel flyttat sig. Förändringen tyder på att den explicita aspekten i begreppet kretslopp har betydelse i Intentionen framför den implicita. Relevansen i

Livscykel har därmed mattats något. Istället träder nu *Hallucination* in i synfältet, som tillsammans med *Minne* och *Trance* är huvudpunkter i Intentionen.

Man kan notera att dessa sammanflätade transformationscykler, som har med förändring av inre tillstånd att göra och som avslutas i Ursprung, inte skiftar position i strukturen när perspektiveringen sker. Ännu mera stabil är noden *Återbildning*, som trots de allmänt lägre värdena i Intentionen behåller värdet från Orienteringen. Begreppets strukturella betydelse som komponent för minnet blir på så sätt etablerad.

Kommentar. En allmän iakttagelse är att attraktorernas placering är mycket likartad i de båda dimensionerna. Den höjdskillnad som ses i Intentionsgrafen beror på den variabel inom strukturen Kanalisering som ändrade position och därmed påverkade konturerna inom den högsta regionen. Annars tyder analysen på att perspektivet är snävare i Klangen jämfört med i Sammanhang. Formen är gles men strukturen är mera symmetrisk och uppbyggd av flera mindre flätverk.

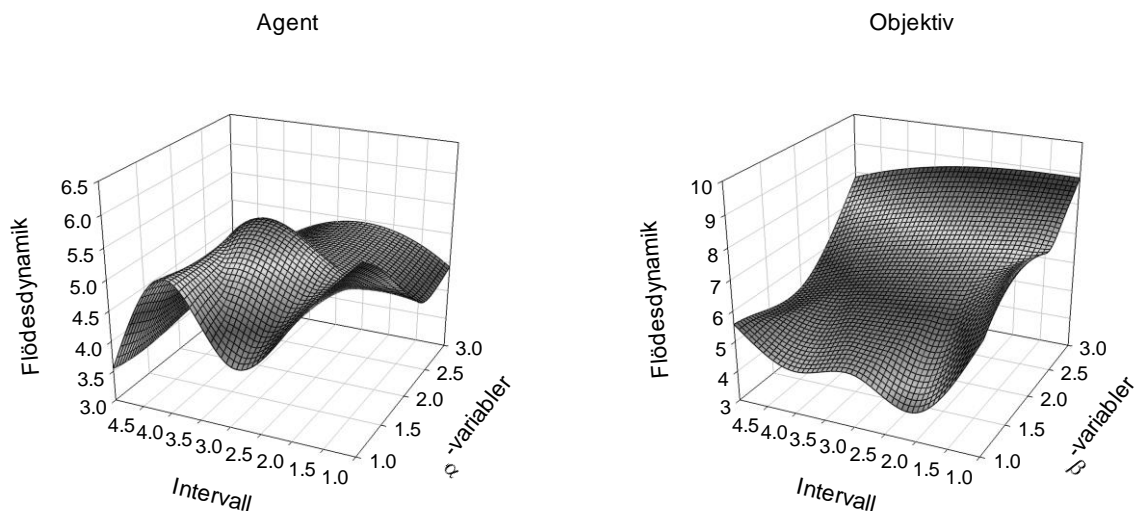
Från mars -79

Trött på alla som kommer med ord, ord men inget språk
for jag till den snötäckt ön.
Det vilda har inga ord.
De oskrivna sidorna breder ut sig åt alla håll!
Jag stöter på spåren av rådjursklövar i snön.
Språk men inga ord.

Flödesdynamiken i Från mars -79

Protokollet presenteras i Bilagan, Figur C1. *Objektivet* är relativt differentierat i de första två intervallen. Det fortsätter därefter med rätt låg hastighet i intervall tre och fyra men höjer den igen i det femte intervallet för att få upp farten i slutet. *Agenten* börjar lägre och har jämnare fart i det andra intervallet. I det fjärde intervallet höjs hastigheten för att accelerera och bromsa in i en jämn rörelse fram till slutet av det sista intervallet.

Förloppet ger en fartökning genom Objektivets explicita karaktär. Upprepningarna, som ju är kännetecknande för Agenten, blir ett särskilt utmärkande drag i det här flödet, eftersom inga flätningar förekommer. När Agenten rör sig med lika värden inom ett intervall men växlar värdena till ett annat, åstadkommer den ett mera böljande flöde. Representationen i Figur 6 visar att observationerna ger den förväntade bilden av den energi som genererats.

Figur 6 Flödesdynamiken för dikten *Från mars -79*

Agentlandskapet har en låg utbredning men är ändå dynamiskt. Här kan vi lägga märke till den rullande vågkammen i det fjärde intervallet, som uttrycker den särskilda vibrationen i strängen *de oskrivna sidorna*, som upprepas i samverkan med *åt alla håll!*. Att flödet utmärker sig just här får sin förklaring bland annat genom utropstecknet, som är ett sätt att i skrift visa engagemang.

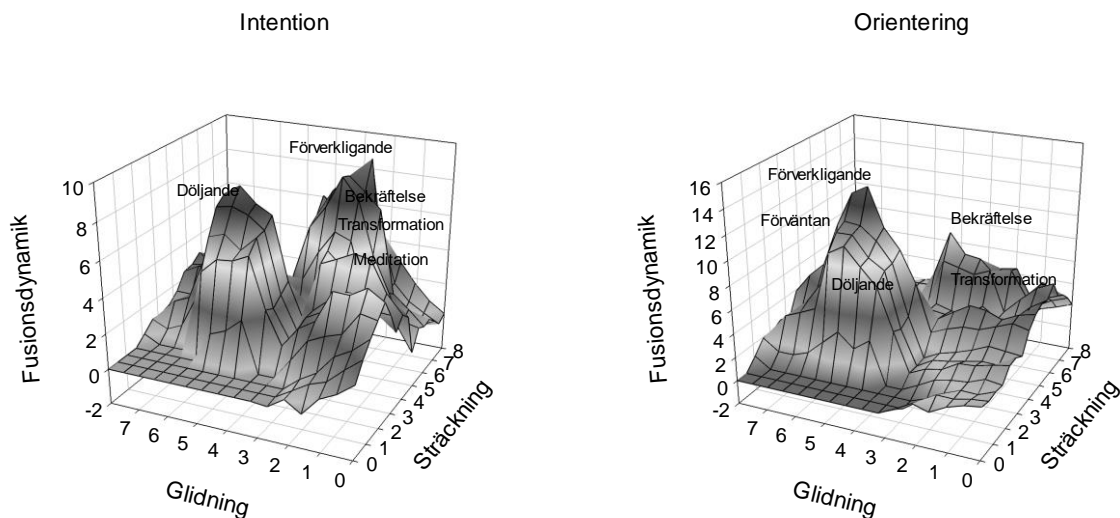
I Objektivlandskapet läggs en textur ut, vars beskrivning vilar på en successiv anhopning av ytliga observationer, som om de varit konstaterade från en utsiktspunkt där sikten är fri. Landskapet brer verkligen ut sig åt alla håll rent visuellt. Den anslutna frasen *Språk men inga ord* knyter visuellt ihop slutet [$\approx +7.81$] med den inledande variabeln *kommer med ord* [$\approx +6.68$]. Denna flödesdynamik materialiseras således genom den avslutande branten som bildas, som det inte går att surfa över; vågen slutar här.

Fusionsdynamiken i Från mars -79

Transformationerna som denna dikt ger upphov till kan följas i sin helhet i Bilagan, Tabell C1. Den här strukturen är som förväntat inte särskilt invecklad.

Orienterings väg

Fusionsdynamiken presenteras i Figur 7. Den består av två nätverk, som bildar två huvudregioner i det topologiska landskapet. Det första löper fram till och med attraktor T_7 som är placerad i koordinaterna (x-7, y-3) och fått namnet *Bekräftelse*. Där startar nästa, som slutar i T_{12} (x-3, y-6), *Förväntan*. Dessa två binds därefter samman till T_{13} , vars koordinater är (x-3, y-5), som är strukturens sista transformation och samtidigt den starkast koncentrerade. Den har fått namnet **Förverkligande**.

Figur 7 Fusionsdynamiken för dikten *Från mars -79*

Stigen som får sin bekräftelse har gått via en ordlös *Meditation* i ett inre landskap, som samstämmer med och påverkas av det yttre landskapets *Obundenhet*. Det obundna landskapet kännetecknas av gränslöshet, utan hinder i synfältet. Denna egenskap överförs till en inre obundenhet i meningen ofylldhet eller renhet. Sammansmältningen av två kategorier av tillstånd har fått namnet **Transformation**, som betecknar övergångsfunktionen:

T_3	8.6978	<i>Meditation</i>
T_4	10.2711	<i>Obundenhet</i>
T_5	18.9639	Transformation

Under färden tränger sig verkligheten på genom att lämna spår i medvetandet av tecken på mening i ordlöshetens landskap. Sökande efter mening har fått namnet *Spårning* för att beteckna även den yttre innebörden av orientering i terräng, som innefattar en vandring med sikte på upplevelse. Upplevelsen av att spårningen ger resultat får sin **Bekräftelse** genom följande relationer:

T_5 18.9630 *Transformation*
 T_6 10.7973 *Spårning*
 T_7 29.7662 **Bekräftelse**

Om den nyss beträdda stigen är naturligt tyst (*till den snötäckta ön*), går den andra stigen genom en del av terrängen som snarare är full av ljud (*kommer med ord*). *Övertäckning* innebär att det finns något därunder vars mening är dold för den som inte känner underlaget. Innebörden i denna tystnad kontrasteras nu mot *Pratighet*, som står för en annan sorts tystnad, nämligen den som infinner sig när en språklig yta på grund av för mycket brus blir ohörd. **Döljande** betecknar effekten av pratighetens inverkan:

T_8 6.5403 *Övertäckning*
 T_9 6.6882 *Pratighet*
 T_{10} 13.2285 **Döljande**

Till följd av tystnaden som följer på döljandet uppsöks nu en slinga där en sann mening kan skönjas genom andra slags ytliga tecken (*i snön. Språk men inga ord*). Aningen om en direkt tillgång till det verkliga leder till **Förväntan**:

T_{10} 13.2285 *Döljande*
 T_{11} 7.8174 *Aning*
 T_{12} 21.0459 **Förväntan**

Här möts de båda stigarna där *Förväntan*, som har följt på och liksom löst upp det dolda som anas, ska transformera *Bekräftelse*, bryggan som knyter ihop det inre med det yttre. Denna sista transformation kan sägas representera ett **Förverkligande** av transparens.

T_7 29.7662 *Bekräftelse*
 T_{12} 21.0459 *Förväntan*
 T_{13} 50.8121 **Förverkligande**

Intentionens väg

De två landskapen skiftar när Intentionen extraheras ur Orienteringen. Om man försöker försätta sig i Agentens position, är det knappast förvånande att fokus i Intentionen ligger på *Förverkligande*. Förverkligande har dessutom helt följdenligt flyttat sig närmare *Bekräftelse*. Kvar är även *Transformation* i samma region. Genom betoningen på viljan till förverkligande får inte längre Förväntan någon plats i Intentionen. Istället har *Meditation* stigit fram, vilket tyder på att det är de inre aspekterna som i sin ordlöshet artikuleras. *Döljande* blir därför en tydlig brännpunkt. Den har nu vridits fram som en zon som rör texturens möjlighet att bära struktur. Frågan är vad den låga Förväntan avspeglar.

Kommentar. En generell egenskap i Intensionsgrafen är de relativt höga värdena i tre fall, nämligen i *Bekräftelse*, *Transformation* och *Meditation*, som alla överstiger i högre eller mindre grad värdena de har i Orienteringen (se Bilagan, Tabellerna C2 och C3). Som tidigare

har visats, är Agenten, som styr Intentionen, normalt lägre till sin utbredning, så det kunde förväntas att q-värdena hade anpassat sig därefter. Särskilt iögonenfallande är Meditation, som fördubblar sitt värde. Det är rimligt att se fusionstopologin som en konsekvens av flödesdynamiken i Agenten i den meningen att texten uttrycker en ackumulering av energi, som tyder på ett särskilt engagemang hos textförfattaren.

April och tystnad

Våren ligger öde.
Det sammetsmörka diket
krälar vid min sida
utan spegelbilder.

Det enda som lyser
är gula blommor.

Jag bärs i min skugga
som en fiol
i sin svarta låda.

Det enda jag vill säga
glimmar utom räckhåll
som silvret
hos pantlånaren.

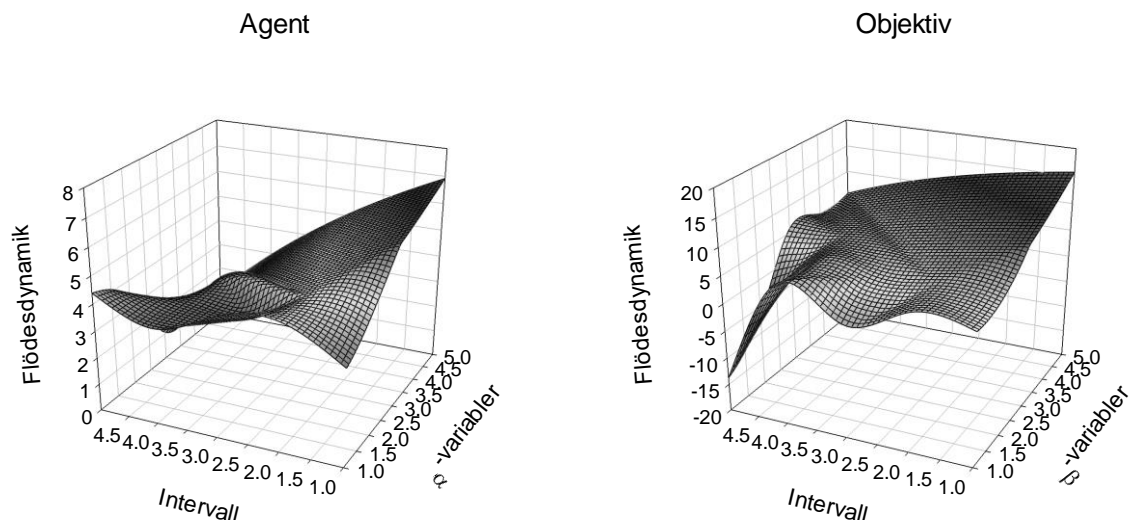
Flödesdynamiken i April och tystnad

Protokollet presenteras i Bilagan, Figur D1. *Objektivets* dynamik karakteriseras av differentiering mellan intervallen, som i högre grad beror på flätningen än på brutna vinklar. Farten är visserligen tämligen låg i början och bromsar upp betydligt i det tredje intervallet. Men den ökar sedan successivt i det fjärde för att växla ner och accelerera kraftigt i början av det femte. Förloppet slutar i ungefär samma hastighet som före accelerationen.

Agentens lopp är jämnare inom intervallen. Det andra och tredje är mindre differentierade än motsvarande i *Objektivet*. I det fjärde intervallet har Agenten jämn och relativt låg fart och när *Objektivet* bromsar in för att sedan öka farten glider Agenten fram mot slutet.

Särskilt utmärkande för det här förloppet är den intrikata flätningen. Men det första tillfället inträffar i det tredje intervallet, där α_5 sammanflätas med β_5 för att bilda β_4 . Den mera intrikata flätningen följer i det femte intervallet som bildar ett markerat djup, orsakat av tre verb i samma intervall. Eftersom varje verb ska föregås av α -variabel och följas av β -variabel, flätas de manifesta och skuggade samman, hämtas upp och bildar djupa rötter, först i β_{10} [≈ -6.64] och sedan i β_9 [≈ -13.75]. Till skillnad från texten *Klangen* visar protokollet således en dubbel flätning.

Figur 8 representerar flödesdynamiken i Agent och Objektiv för texten April och tystnad. Den grafiska representationen av flödet visar två texturer som i stora stycken är ganska lika till sin form men inte till sin utbredning i rymden. Avsaknaden av långa farthöjande brytningssekvenser visar sig i en tämligen slät yta i *Objektivet*. Flättningsrörelsen i tredje intervallet markeras som en inbuktning medan den i Agenten kan ses som ett veck. Dynamiken i det femte intervallet återspeglas i Agenten som en avböjande rörelse med lutning bakåt mot det vänstra hörnet, ett sluttande plan som inte syns i bild. *Objektivets* dynamik är den motsatta i det femte intervallet. Den börjar med en djupdykning och avslutar med en mjuk, stigande rörelse. Man kan säga att det immateriella inslaget är särskilt påfallande i den här texten; Agenten försvagas successivt och det som *lyser* och *glimmar* blir påtagligen långt bortom räckhåll.

Figur 8 Textrymden för dikten *April och tystnad*

Fusionsdynamiken i April och tystnad

Beskrivningen av Orienteringen i den här texten kommer att anpassas efter de djupgående virvlar som flätningen åstadkommer i fusionsdynamiken, varför betoningen kommer att ligga på de två högsta punkternas intrikata relation till varandra. Bilagans Tabell D1 visar de detaljer som inte nämns här.

Orienterings väg

De strukturella relationerna i *April och tystnad* presenteras i Figur 9. Efter ett antal låga kullar i landskapet startar den här stigningen i T_5 , ($\approx +19.32$), med beteckningen **Vilsamhet**. Denna avsats innefattar dels den egenartade enslighet som utläses ur landskapet genom *Avskildhet*, dels den *Hoppfullhet* som därför de gula blommorna ger i spirandets månad. Vilsamhet sammanstrålar med *Tonläge* i T_8 . Denna attraktor i sin tur består av den *Resonans* som uppstår när skuggan vibrerar *som en fiol*, som bärs i sin svarta låda och är en *Bekräftelse* på att den dova klangen från skuggan är lika hörbar som från fiolen. Den relativt höga punkt som nu är nådd är T_9 , som fått namnet **Samklang**:

T_5 19.3165 Vilsamhet

T_8 17.6472 Tonläge

T_9 36.9637 **Samklang**

Som landskapsbilden visar har *Samklang* stor betydelse i Orienteringen. Den ska så småningom transformera *Förhoppning* (T_{12}) och bilda den högsta toppen, T_{13} . Förhoppning är slutpunkten på det mindre nätverk som innebär den fåfänga önskan om det hägrande silvret. Genom sammansmältningen uppstår följande struktur:

T_9 36.9637 *Samklang*

T_{12} 16.4088 *Förhoppning*

T_{13} 53.3725 **Uppfyllelse**

I begreppet samklang ligger en avstämning eller inställning, d.v.s. någon åtgärd som är till för att skapa harmoni. Förhoppningens inverkan på samklangen får dock **Uppfyllelse** att innefatta ett stänk av osäkerhet. Som ska visa sig, är nämligen den högsta punkten inte slutpunkten.

Vid den här punkten i processen går vägen längs några stigar, vilkas uppgift är att peka på det illusoriska i förhoppningen om uppfyllelse. Landskapet visar upp en region med minusvärden, som är rätt markanta jämfört med det landskap som kommer närmast i djup (Tabell B1). Det beror på det ställe i texten som kan kallas rotfläta, som föranleds av tre verb i rad: *Det enda jag vill säga glimmar....*

D	0	Dummy-variabel
9	-13.7586	Det enda jag+vill (Det enda jag+säga (det enda jag+glimmar utom räckhåll+som silvret+hos pantlånaren)
T₁₇	-13.7586	Utpekande

Namnet **Utpekande** står för en drift att försöka förklara eller poängtera de enda stimuli i landskapet, såväl det som lyser i den yttre världen (*Stimulans*) som det som glimmar utom räckhåll och som därför får sägas tillhöra den inre föreställningen (*Illusion*). Illusion placerar sig följdriktigt djupt [≈ -6.64] och påverkar Stimulans i negativ riktning. Kvaliteten i denna sammansmältning blir därför [≈ -6.06], vilket fått beteckningen **Villfarelse**.

Det är alltså föreställningen om uppfyllelse som på det här sättet relativeras. Själva utpekandet av det illusoriska har stor betydelse för att villfarelsen ska kunna undanröjas. Att gå till botten med den innebär en **Korrigerig**:

<i>T₁₆</i>	<i>-6.0599</i>	<i>Villfarelse</i>
<i>T₁₇</i>	<i>-13.7586</i>	<i>Utpekande</i>
T₁₈	-19.8185	Korrigerig

Vägens slutpunkt uppnås efter att stigarna har löpt både högt, lågt och cykliskt. Tanken på uppfyllelse har fått justeras, realismen har tagit överhand över illusionen. *Korrigerig* är det mest implicita begreppet i Orienteringen och det ser ut som om det har krävts ett djupt andetag för att den insikt som uppstått vid (T₁₈) ska hämta ner *Uppfyllelse* (T₁₃) till en rimlig nivå. **Sanningsenlighet** är resultatet:

<i>T₁₃</i>	<i>53.3725</i>	<i>Uppfyllelse</i>
<i>T₁₈</i>	<i>-19.8185</i>	<i>Korrigerig</i>
T₁₉	33.5540	Sanningsenlighet

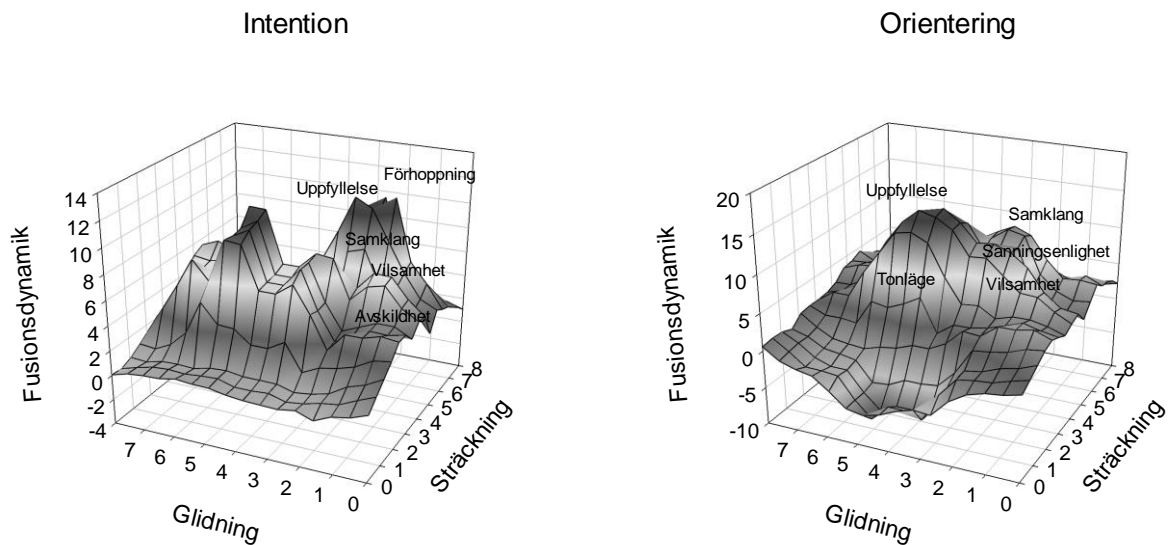
Vilken värdering begreppet Sanningsenlighet har framgår inte i Orienteringen, men det befinner sig i samma region som Vilsamhet, vilket tyder på att ett lugn har infunnit sig vid ändpunkten.

Intentionens väg

Det vänstra partiet i grafen ser högre ut än vad det är, vilket beror på att programmet anpassar formen efter de relativa avstånden och förskjuter därmed perspektivet. Tabellerna D2 och D3 visar att värdena är betydligt lägre.

I fokus för Intentionen står *Förhoppning*, som i Orienteringen ligger lägre och utgör en komponent i *Uppfyllelse*. I Intentionen har de båda placerat sig nära varandra i samma region. Lite längre ner efter bergssidan ligger *Samklang*, den andra komponenten i *Uppfyllelse*. Men relationen mellan de båda delkomponenterna är nu den omvända. På en lägre avsats framträder *Vilsamhet* vid nästan samma läge som i Orienteringen och med nästan samma magnitud. Den är till och med något högre i Intentionen, vilket tyder på ett särskilt engagemang. Som en komponent i *Vilsamhet* framträder till sist *Avskildhet*, som visserligen ligger i samma region men markeras nu som avskilt. Relationen mellan värdena i dessa två

strukturer visar möjligen på att Avskildhet uppfattas som en bas eller kontext utifrån vilken textproducenten arbetar sig upp till sin sanningsenliga utsaga.

Figur 9 Fusionsdynamiken för dikten *April* och *tystnad*

Kommentar. Den struktur som kommer fram genom fusionsdynamiken visar återigen en väl sammanhållen text, på det planet inte så olik den första dikten. Orientering och Intention speglas i varandra på så sätt att där en komponent av ett begrepp står i fokus i en dimension kommer den andra komponenten fram i den andra dimensionen. Strukturen står för en begreppslig och strukturell täthet och indikerar differentiering.

Avslutande diskussion

Molander (2016) presenterar romanen *Vågorna* av Virginia Woolf som ett av modernismens viktigaste verk genom att visa hur Woolf har tagit den moderna fysiken till sig och nyttjat den i både innehåll och komposition. Molander går igenom ett antal naturlagar, såsom fält, flöden och strömmar, motstånd och symmetribrottet och visar hur sådana fenomen urskiljs som grundstenar i romanbygget, till exempel genom att personerna tänker kring och talar om naturfenomenen och att det sociala samspelet löper enligt ett böljande förlopp. En sådan komposition syns konstfärdigt intrikat och nyskapande. Man måste dock inse att den avser yttre egenskaper, som observeras med öga och öra. Men den motsvarar inte det som Tranströmer tycks vilja skildra, som man skulle kunna kalla inre vågrörelser.

I den första samlingens inledande dikt, *Preludium*, skildras ett uppvaknande från drömmen, hur en del av dikt-jaget skiljs från en annan del och hur dessa två tillstånd ändå hör samman. Själva avskiljandets hisnande upplevelse beskrivs som en befrielse från *den kvävande virveln*. Drömtillståndet, som fortfarande kan iakttas uppifrån, benämns genom fraserna *underjordiskt svängande lampor* och *rytmen från ett osynligt pumpverk*, som anger inre energi och rörelse. Tas denna dikt som en programförklaring, är det yttersta målet att nå enheten, ett dubbelt seende, som omfattar både språngbrädan och landningsplatsen.

De fyra dikterna i denna studie beskriver var och en på sitt sätt detta transitiva gränsbegrepp. Genom att intentionen hålls isär från orienteringen med hjälp av spegeltekniken framträder begreppet Gräns i sin dubbelhet; det innefattar dels den punkt där djupet (strukturen) kan förnimmas, dels den punkt där ytan (texturen) blir påtaglig. Protokollen och

graferna över vågrörelserna i textflödet har visat vid vilka intervall de signifikanta övergångarna uppträder. Vidare har transformationsprocessen åskådliggjort vilka slags koncentrationer och integrationer som dessa rörelser indikerar i strukturen. Uttryckt i PTA/Vertex-termer består det signifikanta gränsöverskridandet av den punkt där en differentiering (virvel, vridning eller pendel) sker, eller uttryckt genom väggmetaforen, där en raseri mellan yttre och inre sker.

Orienteringens och intentionens nödvändiga samverkan avspeglar sig även i måttet på så kallad täthet. Espmark använder beteckningarna sammanhang och förtätning för att karaktärisera Tranströmers effektfulla skildring av en maximalupplevelse. Schiöler diskuterar samma företeelse i mera teknisk-grammatiska termer och benämner den komprimering eller koncentration. Som en kontrast redovisas här en aspekt av täthet (densitet) som är topologisk-strukturell (introducerad i I. Bierschenk, 2016b) och avser antalet fyllda noder i det nätverk som underliggare fusionsgraferna. Wales (2003, s. 12) anger att den maximala tätheten för ett nätverk är 74% fyllda noder.

Tabell 1 sammanfattar studien.

Tabell 1 Dimensionering och strukturell täthet i fyra dikters inre landskap

Dikt	Intention	Värde	Orientering	Värde	Täthet I	Täthet O
Sammanhang	Källa	30.9163	Urkraft	65.3872	48%	43%
Klangen	Kretslopp	57.1418	Kretslopp	70.7305	37%	43%
Från mars -79	Förverkligande	40.6568	Förverkligande	50.8121	28%	30%
April och tystnad	Förhoppning	42.3229	Sanningsenlighet	33.5540	38%	48%

Bastalet för beräkningen av täthet är i samtliga fall en matris om 81 noder.

Perspektiveringen i Sammanhang skiljer sig åt i Intention och Orientering, vilket indikerar att en ”inre vinkling” inträffar. Samma förhållande mellan dimensionerna syns i April och tystnad. De två mellanliggande dikterna, Klangen och Från mars -79, transformerar och extraherar samma begrepp i båda dimensionerna, vilket säger att deras perspektiv är snävare, vilket är liktydigt med mindre differentiering.

Kan resultatet nu förklaras, utan att någon tolkning av dikterna görs?

Sammanhang betraktas som en lärodikt (Slyk, 2010, s. 120) och det är rimligt att se budskapet som kulturellt inlärt av budbäraren, speciellt mot bakgrund av att författaren var mycket ung, när dikten första gången publicerades (1950, enligt Espmark, 1983, s. 79). Ett exempel på den traditionella bakgrunden i den första diktsamlingen är användningen av klassisk metrik (Bergsten, 2011, s. 213; Printz-Påhlson, 1981, s. 333). Tranströmer själv säger i ett samtal att den första samlingen är ”jagcentrerad, pubertetsmässig och också en ambitiös bok” och att försöket att skriva ”en sorts objektiv dikt” är ett sätt att undvika ordet ”jag”, som han menar att boken ändå är full av (Lindström, 1981, s. 263). Hans uppfattning understryks genom att tätheten i Sammanhang är högre i Intentionen än i Orienteringen.

Klangen frammanar tidlöshet genom Trance-tillståndet, som kan jämföras med det gränsöverskridande som Bankier (1985, s. 213-214) kallar raserandet av jaget. Enligt Bergsten (1989, s. 25) måste en klang ha en viss utsträckning i tiden för att uppfattas, men den skiljer sig från före och efter genom att istället karaktäriseras av samtidighet. De grafiska representationerna av Klangen visar att den nödvändiga dubbelheten för seendet, som i och för sig förekommer med några minusställen, är upphävd när processen når slutet.

Från mars -79 används av Schiöler (1999, s. 22ff) som en illustration till den komprimerade kortdikten, vars mening enligt honom sammanhänger med den syntaktiska förtätningen, som skapar precisa bilder. Denna iakttagelse kan vara riktig när den styrs utifrån ytliga egenskaper men när den styrs inifrån visar det sig att diktens dimensioner inte

integrerar något djup, eftersom differentierande övergångar inte bildas i tillräckligt hög utsträckning. I strukturell mening är den här dikten den minst täta. Istället fungerar den som en text av en annan modernist, nämligen Hemingway, på så sätt att bilderna projiceras av läsaren (I. Bierschenk, 2016a).

April och tystnad är den dikt som uppvisar den högsta graden av dubbelt seende, såsom det definierats här. När Rönnerstrand (2003, kap. 16) diskuterar denna dikt som exempel på språk- och ordlöshetens vända hos författaren ansluter han till den semantiska analystraditionen, som utgår från det synliga och otvetydiga ordet som enda komponent i begreppet gräns. Emellertid visar PTA/Vertex-analysen hur Tranströmer här når målet att formulera det gränsöverskridande som det innebär att förmedla sitt eget förvärvade vetande (sin intuition, sin sanning). Evidens för det är att April och tystnad skiljer sig diametralt från Sammanhang genom att tätheten i Orienteringen är betydligt högre än i Intentionen.

Den sista dikten skiljer sig från de övriga tre genom det högre värdet i Intentionen jämfört med Orienteringen, vilket tyder på intensitet i motivet (eller jag-uppfattningen). Resultatet visar således att textförfattaren mot slutet av sin produktiva tid avbildar sina inre landskap på ett effektivare sätt än i början.

Referenser

- Bankier, J. (1985). *The sense of time in the poetry of Tomas Tranströmer*. Berkley: University of California. (UMI, Ann Arbor Michigan, 1993).
- Bergsten, S. (1989). *Den trösterika gåtan. Tio essäer om Tomas Tranströmers lyrik*. Stockholm: FIB:s lyrikklubb.
- Bergsten, S. (2011). *Tomas Tranströmer. Ett diktarporträtt*. Stockholm: Bonniers.
- Bierschenk, B. 1993/2013. The fundamentals of perspective text analysis. *Cognitive Science Research*, 45. Copenhagen University, Denmark & Lund University, Sweden.
- Bierschenk, B. (2011). Functional text geometry: The essentials of Perspective Text Analysis. *Cognitive Science Research*, 101. Copenhagen University, Denmark & Lund University, Sweden.
- Bierschenk, I. (1989). Language as carrier of consciousness. *Cognitive Science Research*, 30. Lund University, Sweden.
- Bierschenk, I. 1999/2003. The essence of text. A dialogue on Perspective Text Analysis. *Cognitive Science Research*, 70. Copenhagen University, Denmark & Lund University, Sweden.
- Bierschenk, I. (2011). Ett ekologiskt perspektiv på språk och textanalys. *Cognitive Science Research*, 98. Copenhagen University, Denmark & Lund University, Sweden.
- Bierschenk, I. (2016a). Det vridna perspektivet. Geometriska studier av Hemingway-översättningar. *Cognitive Science Research*, 123. Copenhagen University, Denmark & Lund University, Sweden.
- Bierschenk, I. (2016b). Flöde och flätverk i en Tranströmer-dikt sedd inifrån. *Cognitive Science Research*, 127. Copenhagen University, Denmark & Lund University, Sweden.
- Bierschenk, I. (2017). Topology of the Ingrained Quality in a Poem by Tomas Tranströmer. *Cognitive Science Research*, 130. Copenhagen University, Denmark & Lund University, Sweden.
- Bierschenk, I., & Bierschenk, B. (2004). Diagnose der Leistungsheterogenität durch die Perspektivische Textanalyse: VERTEX I: W. Bos, E.-M. Lankes, N. Plaßmeier, & K. Schwippert (Red.), *Heterogenität: Eine Herausforderung an die Bildungsforschung* (ss.16-28). Münster: Waxmann.

- Bierschenk, I., & Bierschenk, B. (2013). Perspektivisk Textanalys (PTA):Handledning till Vertex. *Cognitive Science Research*, 106. Copenhagen University, Denmark & Lund University, Sweden.
- Espmark, K. (1981). Observatören. *Lyrikvännen*, 5, 274-279.
- Espmark, K. (1983). *Resans formler. En studie i Tomas Tranströmers poesi*. Stockholm: Norstedt.
- Gustafsson, M. (1978). På sanningsbarriärens egg. *Bonniers Litterära Magasin*, 47 (6), 407-410. (Recension)
- Lindström, B. (1981). Ur ett samtal med Tomas Tranströmer. *Lyrikvännen*, 5, 261-266.
- Molander, P. (2016). *Allt är vågor. Virginia Woolf och den moderna fysiken*. Stockholm: Weyler.
- Olsson, B. (1995). *Vid språkets gränser*. Lund: Ellerströms.
- Pleijel, A. (1981). Att gå som en spårhund där sanningen trampade. *Lyrikvännen*, 5, 301-307.
- Printz-Påhlson, G. (1981). Tomas Tranströmer och traditionen. *Lyrikvännen*, 5, 1981, 331-347. (övers. Rolf Aggestam)
- Rönnerstrand, T. (2003). "Varje problem ropar på sitt eget språk". *Om Tomas Tranströmer och språkdebatten*. Karlstad University Studies, 2003:20. Karlstad: Department of Culture and Communication.
- Schiöler, N. (1999). *Koncentrationens konst. Tomas Tranströmers senare poesi*. Stockholm: Bonniers.
- SigmaPlot (2008). *Exact graphs for exact science. User's manual* (Version 12.5). Chicago: SPSS Inc.
- Slyk, M. (2010). "VEM är jag?". *Det lyriska subjektet och dess förklädnader i Tomas Tranströmers författarskap*. Uppsala: Litteraturvetenskapliga institutionen. (Doktorsavhandling)
- Tranströmer, T. (2001/2011). *Samlade dikter 1954-1996*. Stockholm: Bonnier Pocket.
- Wales, D. J. (2003). *Energy landscapes: Applications to clusters, biomolecules and glasses*. Cambridge: Cambridge University Press.

Accepted April 5, 2017

Bilaga

Manualer

Bierschenk, I., & Bierschenk, B. (2011). Perspective Text Analysis: Tutorial to Vertex. *Cognitive Science Research*, 100. Copenhagen University & Lund University.

Bierschenk, I., & Bierschenk, B. (2013a). Perspektivisk Textanalys (PTA).Handledning till Vertex. *Cognitive Science Research*, 106. Copenhagen University & Lund University.

Bierschenk, I., & Bierschenk, B. (2013b). Perspektivisk Textanalys (PTA). Manual till Vertex med danskt material. *Cognitive Science Research*, 107. Copenhagen University & Lund University.

Bierschenk, I., & Bierschenk, B. (2013c). La géométrie du texte. Manuel sur le système PTA/Vertex. *Cognitive Science Research*, 110. Copenhagen University & Lund University.

Bierschenk, I., & Bierschenk, B. (2014a). Perspektivische Textanalyse: Anweisungen für Vertex. *Cognitive Science Research*, 114. Copenhagen University & Lund University.

Bierschenk, I., & Bierschenk, B. (2014b). Analisi geometrica di testo. Manuale per il PTA /Vertex. *Cognitive Science Research*, 113. Copenhagen University & Lund University.

Tabeller

Dikten Sammanhang

Figur A1: Protokoll över textflödet i dikten *Sammanhang*

Tabell A1: Transformation av beta-variabler (nätverkets grundvärden)

Tabell A2: Transformation av alfa-variabler

Tabell A3: Extrahering av termer från O-nätet

Dikten Klängen

Figur B1: Protokoll över textflödet i dikten *Klängen*

Tabell B1: Transformation av beta-variabler (nätverkets grundvärden)

Tabell B2: Transformation av alfa-variabler

Tabell B3: Extrahering av termer från O-nätet

Dikten Från mars -79

Figur C1: Protokoll över textflödet i dikten *Från mars -79*

Tabell C1: Transformation av beta-variabler (nätverkets grundvärden)

Tabell C2: Transformation av alfa-variabler

Tabell C3: Extrahering av termer från O-nätet

Dikten April och tystnad

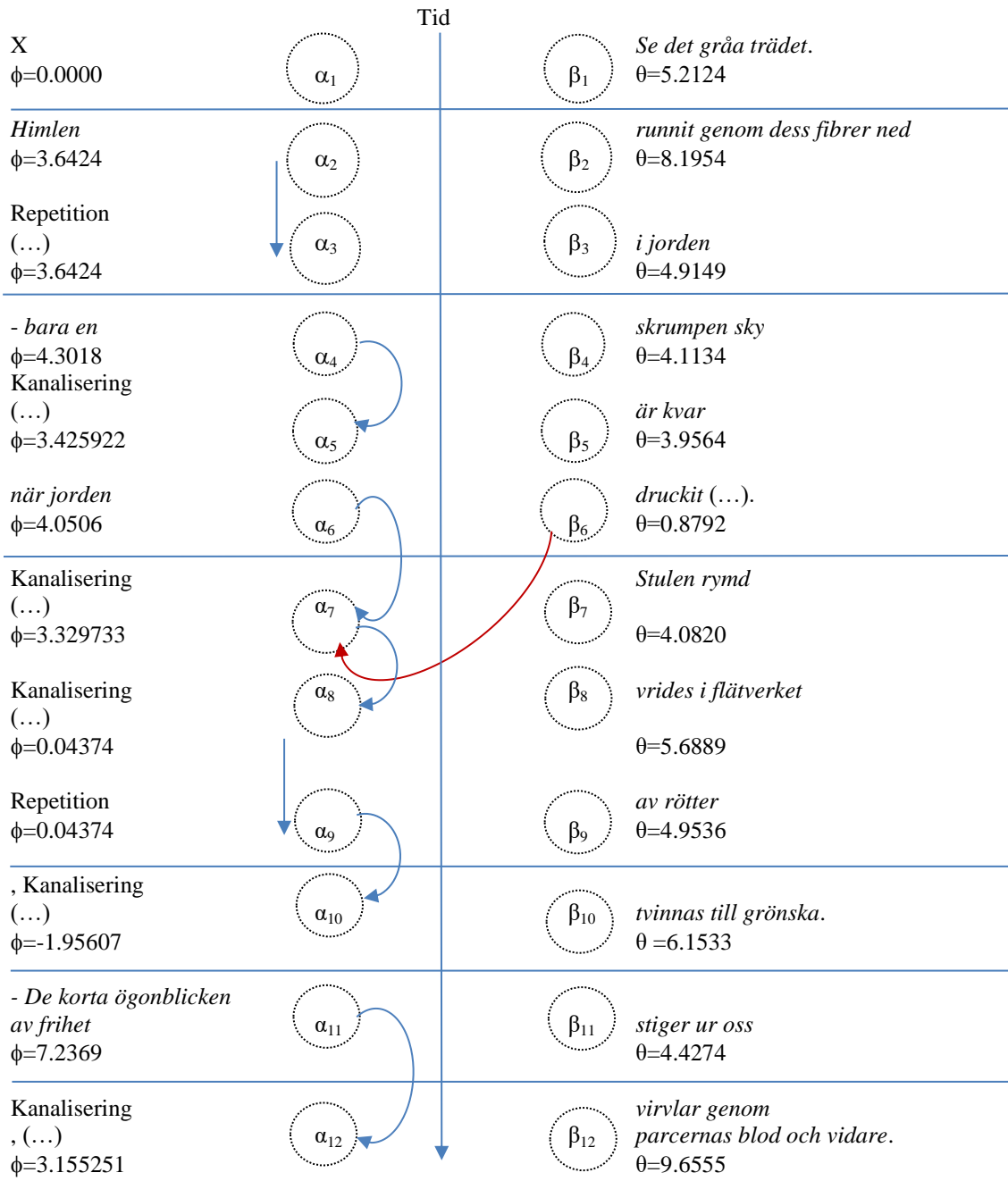
Figur D1: Protokoll över textflödet i dikten *April och tystnad*

Tabell D1: Transformation av beta-variabler (nätverkets grundvärden)

Tabell D2: Transformation av alfa-variabler

Tabell D3: Extrahering av termer från O-nätet

Figur A1: Protokoll över textflödet i dikten *Sammanhang*

Tabell A1:*Transformation av beta-variabler (nätverkets grundvärden)*

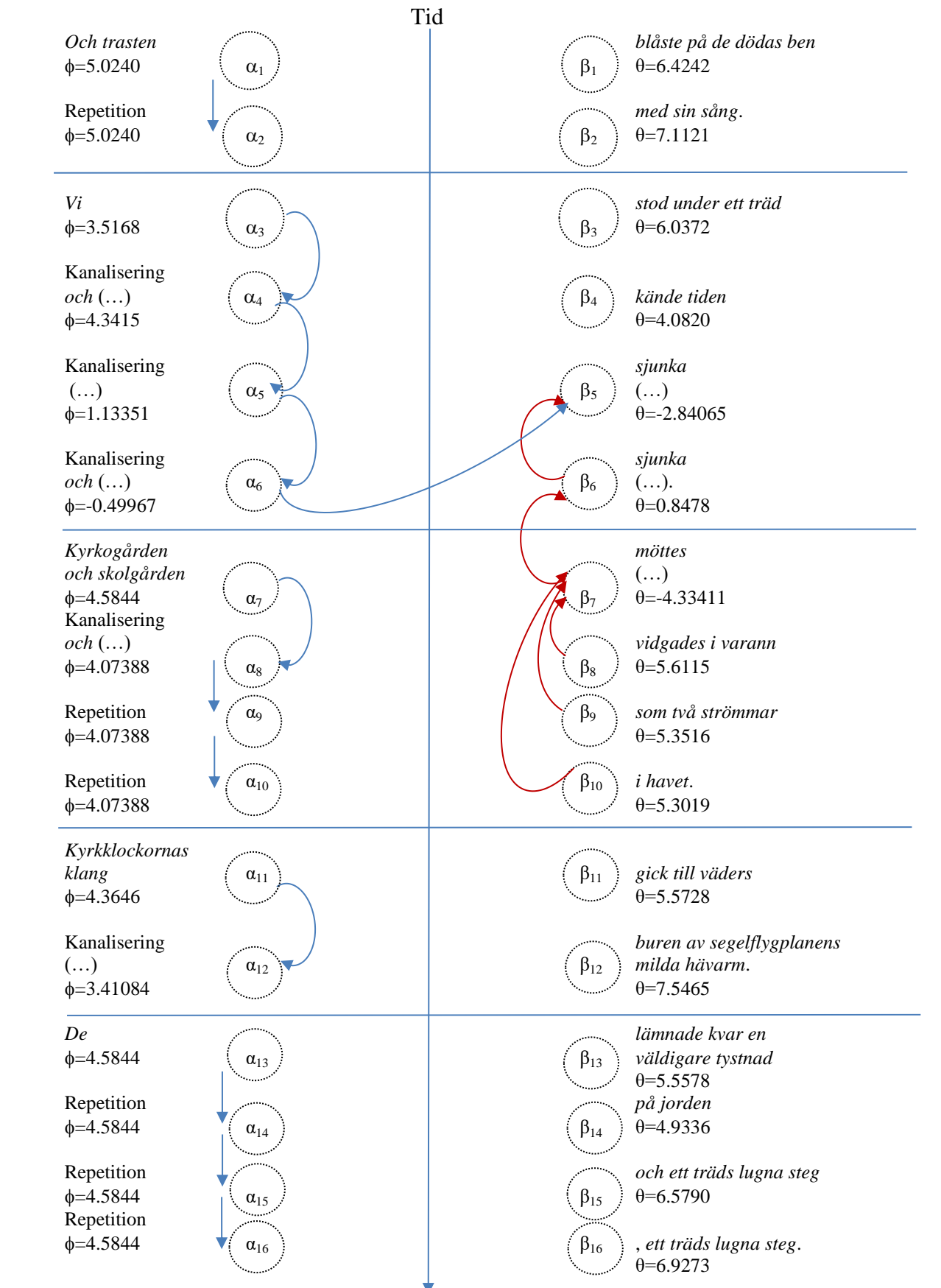
<i>X</i>	<i>Y</i>	<i>Nod</i>	<i>Värde</i>	<i>Transformation</i>
0	1	1	5.2124	Se det gråa trädet
1	0	3	4.9149	i jorden
1	1	T₁	10.1273	Rotfasthet
2	0	4	4.1134	skrumpen sky
3	0	5	3.9564	är kvar
3	1	T₂	8.0698	Skövling
<i>1</i>	<i>1</i>	<i>T₁</i>	<i>10.1273</i>	<i>Rotfasthet</i>
<i>3</i>	<i>1</i>	<i>T₂</i>	<i>8.0698</i>	<i>Skövling</i>
3	2	T₃	18.1971	Vältning
4	0	7	4.0820	Stulen rymd
5	0	8	5.6889	vrides i flätverket
5	1	T₄	9.7709	Urvridning
6	0	D	0	
7	0	9	4.9536	av rötter
7	1	T₅	4.9536	Rötter
<i>5</i>	<i>1</i>	<i>T₄</i>	<i>9.7709</i>	<i>Urvridning</i>
<i>7</i>	<i>1</i>	<i>T₅</i>	<i>4.9536</i>	<i>Rötter</i>
7	2	T₆	14.7245	Spridning
8	3	D	0	
8	4	10	6.1533	tvinnas till grönska
7	4	T₇	6.1533	Växtkraft
<i>7</i>	<i>2</i>	<i>T₆</i>	<i>14.7245</i>	<i>Spridning</i>
<i>7</i>	<i>4</i>	<i>T₇</i>	<i>6.1533</i>	<i>Växtkraft</i>
6	4	T₈	20.8778	Frodighet
<i>3</i>	<i>2</i>	<i>T₃</i>	<i>18.1971</i>	<i>Vältning</i>
<i>6</i>	<i>4</i>	<i>T₈</i>	<i>20.8778</i>	<i>Frodighet</i>
5	4	T₉	39.0749	Föryngring
3	8	D	0	
2	8	11	4.4274	stiger ur oss
2	7	T₁₀	4.4274	Essens
<i>5</i>	<i>4</i>	<i>T₉</i>	<i>39.0749</i>	<i>Föryngring</i>
<i>2</i>	<i>7</i>	<i>T₁₀</i>	<i>4.4274</i>	<i>Essens</i>
2	6	T₁₁	43.5023	Livskraft
0	7	D	0	
0	6	6	0.8792	Druckit (Y)
1	6	T₁₂	0.8792	Drickande
<i>2</i>	<i>6</i>	<i>T₁₁</i>	<i>43.5023</i>	<i>Livskraft</i>
<i>1</i>	<i>6</i>	<i>T₁₂</i>	<i>0.8792</i>	<i>Drickande</i>
2	5	T₁₃	44.3815	Källa
0	5	D	0	
0	4	12	9.6555	virvlar genom parcernas blod och vidare
1	4	T₁₄	9.6555	Livscykel
<i>2</i>	<i>5</i>	<i>T₁₃</i>	<i>44.3815</i>	<i>Källa</i>
<i>1</i>	<i>4</i>	<i>T₁₄</i>	<i>9.6555</i>	<i>Livscykel</i>
2	4	T₁₅	57.1918	Elixir
0	3	D	0	
0	2	2	8.1954	runnit genom dess fibrer ned
1	2	T₁₆	8.1954	Kanalisering
<i>2</i>	<i>4</i>	<i>T₁₅</i>	<i>57.1918</i>	<i>Elixir</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>T₁₆</i>	<i>8.1954</i>	<i>Kanalisering</i>
3	2	T₁₇	65.3872	Urkraft

Tabell A2
Transformation av alfa-variabler

Var	Rad	Var	Rad	Var	Rad	Var	Rad
2	3.6424	D	0	T9	25.5481	T14	0.0437
3	3.6424	7	3.3297	T10	7.2369	T15	0.0437
T1	7.2848	T6	3.3297	T11	32.7850	T16	0.0874
4	4.3018	T5	19.0631	D	0	D	0
5	3.4259	T6	3.3297	8	0.0437	10	-1.9560
T2	7.7277	T7	22.3928	T12	0.0437	T17	-1.9560
T1	7.2848	D	0	D	0	T16	0.0874
T2	7.7277	12	3.1553	1	0.0000	T17	-1.9560
T3	15.0125	T8	3.1553	T13	0.0000	T18	-1.8686
D	0	T7	22.3928	T12	0.0437	T11	32.7850
6	4.0506	T8	3.1553	T13	0.0000	T18	-1.8686
T4	4.0506	T9	25.5481	T14	0.0437	T19	30.9163
T3	15.0125	D	0	D	0		
T4	4.0506	11	7.2369	9	0.0437		
T5	19.0631	T10	7.2369	T15	0.0437		

Tabell A3
Extrahering av termer från O-nätet

X	Y	A-komponenten	O-komponenten		Fusion
		Pendel	Destination	Extrahering	Värde (q)
1	1	T ₁ : 2 → 3	T _{O1}	Rotfasthet	7.2848
3	1	T ₂ : 4 → 5	T _{O2}	Skövling	7.7277
3	2	T ₃ : T _{A2} → T _{A1}	T _{O3}	Vältning	15.0125
5	1	T₄: D → 6	T _{O12}	Drickande	4.0506
5	2	T₅: T_{A4} → T_{A3}	T _{O9}	Föryngring	19.0631
8	4	T ₆ : D → 7	T _{O4}	Urvridning	3.3297
6	3	T ₇ : T _{A6} → T _{A5}	T _{O5}	Rötter	22.3928
8	5	T ₈ : D → 12	T _{O14}	Livscykel	3.1553
6	5	T ₉ : T _{A8} → T _{A6}	T _{O6}	Spridning	25.5481
4	7	T ₁₀ : D → 11	T _{O10}	Essens	7.2369
4	6	T ₁₁ : T _{A10} → T _{A9}	T _{O11}	Livskraft	32.7850
2	7	T ₁₂ : D → 8	T _{O4}	Urvridning	0.0437
1	6	T ₁₃ : D → 1	T _{O1}	Rotfasthet	0.0000
4	6	T ₁₄ : T _{A13} → T _{A12}	T _{O12}	Drickande	0.0437
1	4	T ₁₅ : D → 9	T _{O5}	Rötter	0.0437
2	4	T ₁₆ : T _{A15} → T _{A14}	T _{O14}	Livscykel	0.0874
1	2	T ₁₇ : D → 10	T _{O7}	Växtkraft	-1.9560
2	3	T ₁₈ : T _{A17} → T _{A14}	T _{O15}	Elixir	-1.8686
3	3	T ₁₉ : T _{A18} → T _{A11}	T _{O13}	Källa	30.9163

Figur B1: Protokoll över textflödet i dikten *Klangen*

Tabell B1
Transformation av beta-variabler (nätverkets grundvärden)

<i>X</i>	<i>Y</i>	<i>Nod</i>	<i>Värde</i>	<i>Transformation</i>
0	1	1	6.4242	blåste på de dödas ben
1	0	2	7.1121	med sin sång
1	1	T₁	13.5363	Drama
2	0	3	6.0372	stod under ett träd
3	0	4	4.0820	kände tiden
3	1	T₂	10.1192	Synbild
<i>1</i>	<i>1</i>	<i>T₁</i>	<i>13.5363</i>	<i>Drama</i>
<i>3</i>	<i>1</i>	<i>T₂</i>	<i>10.1192</i>	<i>Synbild</i>
3	2	T₃	23.6555	Hallucination
4	0	8	5.6115	vidgades i varann
5	0	9	5.3516	som två strömmar
5	1	T₄	10.9631	Flätning
6	0	D	0	
7	0	10	5.3019	i havet
7	1	T₅	5.3019	Oändlighet
<i>5</i>	<i>1</i>	<i>T₄</i>	<i>10.9631</i>	<i>Flätning</i>
<i>7</i>	<i>1</i>	<i>T₅</i>	<i>5.3019</i>	<i>Oändlighet</i>
7	2	T₆	16.2650	Återbildning
<i>3</i>	<i>2</i>	<i>T₃</i>	<i>23.6555</i>	<i>Hallucination</i>
<i>7</i>	<i>2</i>	<i>T₆</i>	<i>16.2650</i>	<i>Återbildning</i>
7	3	T₇	39.9205	Minne
8	4	11	5.5728	gick till väders
8	5	12	7.5465	buren av segelflygplanes milda hävarm
7	5	T₈	13.1193	Spiral
<i>7</i>	<i>3</i>	<i>T₇</i>	<i>39.9205</i>	<i>Minne</i>
<i>7</i>	<i>5</i>	<i>T₈</i>	<i>13.1193</i>	<i>Spiral</i>
6	5	T₉	53.0398	Trance
3	8	13	5.5578	lämnade kvar en väldigare tystnad
2	8	14	4.9536	på jorden
2	7	T₁₀	10.5114	Själsförlust
7	0	15	6.5790	och ett träd lugna steg
6	0	16	6.9273	, ett träd lugna steg.
6	1	T₁₁	13.5063	Stadier
<i>2</i>	<i>7</i>	<i>T₁₀</i>	<i>10.5114</i>	<i>Själsförlust</i>
<i>6</i>	<i>1</i>	<i>T₁₁</i>	<i>13.5063</i>	<i>Stadier</i>
6	2	T₁₂	24.0177	Livscykel
<i>6</i>	<i>5</i>	<i>T₉</i>	<i>53.0398</i>	<i>Trance</i>
<i>6</i>	<i>2</i>	<i>T₁₂</i>	<i>24.0177</i>	<i>Livscykel</i>
2	5	T₁₃	77.0575	Ursprung
0	5	5	-2.8407	Sjunka (Vi (vi+och vi+sjunka?Y))
0	4	6	0.8478	sjunka (Y)
4	1	T₁₄	-1.9929	Flow
0	3	D	0	
0	2	7	-4.3341	möttes (och kyrkogården och skolgården+ vidgades i varann+som två strömmar+i havet)
1	3	T₁₅	-4.3341	Livgivande
<i>4</i>	<i>1</i>	<i>T₁₄</i>	<i>-1.9929</i>	<i>Flow</i>
<i>1</i>	<i>3</i>	<i>T₁₅</i>	<i>-4.3341</i>	<i>Livgivande</i>
2	3	T₁₆	-6.3270	Kanalisering
<i>2</i>	<i>5</i>	<i>T₁₃</i>	<i>77.0575</i>	<i>Ursprung</i>
<i>2</i>	<i>3</i>	<i>T₁₆</i>	<i>-6.3270</i>	<i>Kanalisering</i>
3	3	T₁₇	70.7305	Kretslopp

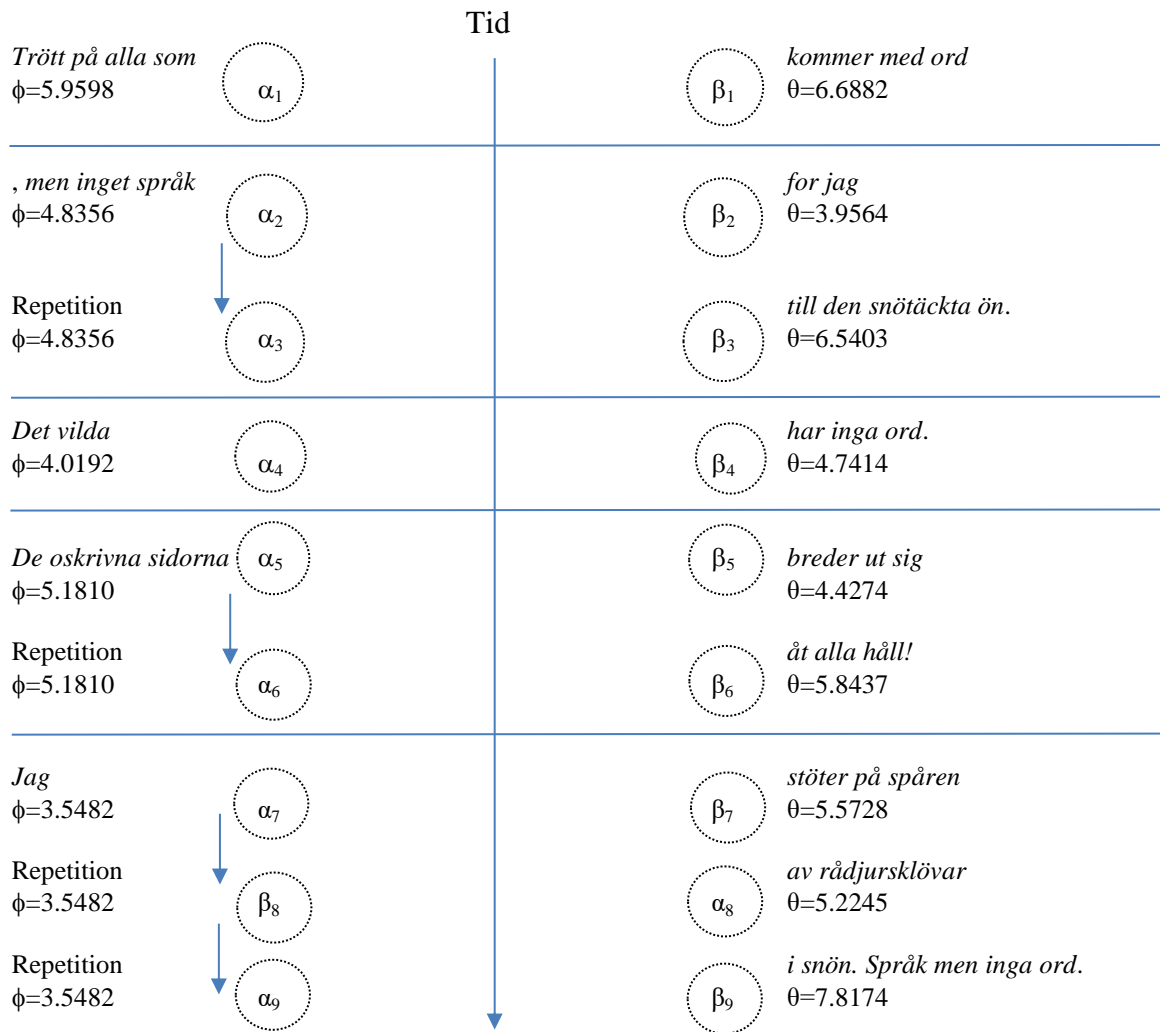
Tabell B2*Transformation av alfa-variabler*

<i>Var</i>	<i>Rad</i>	<i>Var</i>	<i>Rad</i>	<i>Var</i>	<i>Rad</i>
1	5.0240	<i>T4</i>	8.6583	15	3.5168
2	5.0240	<i>T5</i>	8.1478	16	3.5168
T1	10.048	T6	16.8061	T11	7.0336
3	3.5168	<i>T3</i>	17.9063	<i>T10</i>	7.0336
4	4.3415	<i>T6</i>	16.8061	<i>T11</i>	7.0336
T2	7.8583	T7	34.7124	T12	14.0672
<i>T1</i>	10.048	11	4.3646	<i>T9</i>	42.4878
<i>T2</i>	7.8583	12	3.4108	<i>T12</i>	14.0672
T3	17.9063	T8	7.7754	T13	56.5550
7	4.5844	<i>T7</i>	34.7124	5	1.1335
8	4.0739	<i>T8</i>	7.7754	6	-0.4967
T4	8.6583	T9	42.4878	T14	0.6368
9	4.0739	13	3.5168	<i>T13</i>	56.5550
10	4.0739	14	3.5168	<i>T14</i>	0.6368
T5	8.1478	T10	7.0336	T15	57.1918

Tabell B3*Extrahering av termer från O-nätet*

<i>X</i>	<i>Y</i>	<i>A-komponenten</i>	<i>O-komponenten</i>		<i>Fusion</i>
		<i>Pendel</i>	<i>Destination</i>	<i>Extrahering</i>	<i>Värde (q)</i>
1	1	T ₁ : 1 → 2	T _{O1}	Drama	10.048
3	1	T ₂ : 3 → 4	T _{O2}	Synbild	7.8583
3	2	T ₃ : T _{A3} → T _{A2}	T _{O3}	Hallucination	17.9063
5	1	T ₄ : 7 → 8	T _{O4}	Flätning	8.6583
7	1	T ₅ : 9 → 10	T _{O5}	Oändlighet	8.1478
7	2	T ₆ : T _{A5} → T _{A4}	T _{O6}	Återbildning	16.8061
7	3	T ₇ : T _{A6} → T _{A5}	T _{O7}	Minne	34.7124
7	5	T ₈ : 11 → 12	T _{O8}	Spiral	7.7754
6	5	T ₉ : T _{A8} → T _{A7}	T _{O9}	Trance	42.4878
2	7	T ₁₀ : 13 → 14	T _{O10}	Själsförlust	7.0336
1	6	T ₁₁ : 15 → 16	T _{O11}	Stadier	7.0336
2	6	T ₁₂ : T _{A11} → T _{A10}	T _{O12}	Livscykel	14.0672
2	5	T ₁₃ : T _{A12} → T _{A9}	T _{O13}	Ursprung	56.5550
1	4	T ₁₄ : 5 → 6	T _{O14}	Flow	0.6368
2	4	T ₁₅ : T _{A14} → T _{A13}	T _{O17}	Kretslopp	57.1918

Figur C1 Protokoll över textflödet i dikten *Från mars* -79

Tabell C1*Transformation av beta-variabler (nätverkets grundvärden)*

<i>X</i>	<i>Y</i>	<i>Nod</i>	<i>Värde</i>	<i>Transformation</i>
0	1	D	0	
1	0	2	3.9564	for jag
1	1	T₁	3.9564	Färd
2	0	D		
3	0	4	4.7414	har inga ord
3	1	T₂	4.7414	Ordlöshet
<i>1</i>	<i>1</i>	<i>T₁</i>	<i>3.9564</i>	<i>Färd</i>
<i>3</i>	<i>1</i>	<i>T₂</i>	<i>4.7414</i>	<i>Ordlöshet</i>
3	2	T₃	8.6978	Meditation
4	0	5	4.4274	breder ut sig
5	0	6	5.8437	åt alla håll
5	1	T₄	10.2711	Obundenhet
3	2	<i>T₃</i>	<i>8.6978</i>	<i>Meditation</i>
5	1	<i>T₄</i>	<i>10.2711</i>	<i>Obundenhet</i>
5	3	T₅	18.9639	Transformation
6	0	7	5.5728	stöter på spåren
7	0	8	5.2245	av rådjursklövar
7	1	T₆	10.7973	Spårning
5	3	<i>T₅</i>	<i>18.9639</i>	<i>Transformation</i>
7	1	<i>T₆</i>	<i>10.7973</i>	<i>Spårning</i>
7	3	T₇	29.7662	Bekräftelse
8	4	D	0	
8	5	3	6.5403	till den snötäckta ön
7	5	T₈	6.5403	Övertäckning
6	8	D	0	
5	8	1	6.6882	kommer med ord
5	7	T₉	6.6882	Pratighet
7	5	<i>T₈</i>	<i>6.5403</i>	<i>Övertäckning</i>
5	7	<i>T₉</i>	<i>6.6882</i>	<i>Pratighet</i>
5	6	T₁₀	13.2285	Döljande
4	8	D	0	
3	8	9	7.8174	i snön. Språk men inga ord
3	7	T₁₁	7.8174	Aning
5	6	<i>T₁₀</i>	<i>13.2285</i>	<i>Döljande</i>
3	7	<i>T₁₁</i>	<i>7.8174</i>	<i>Aning</i>
3	6	T₁₂	21.0459	Förväntan
7	3	<i>T₇</i>	<i>29.7662</i>	<i>Bekräftelse</i>
3	6	<i>T₁₂</i>	<i>21.0459</i>	<i>Förväntan</i>
3	5	T₁₃	50.8121	Förverkligande

Tabell C2

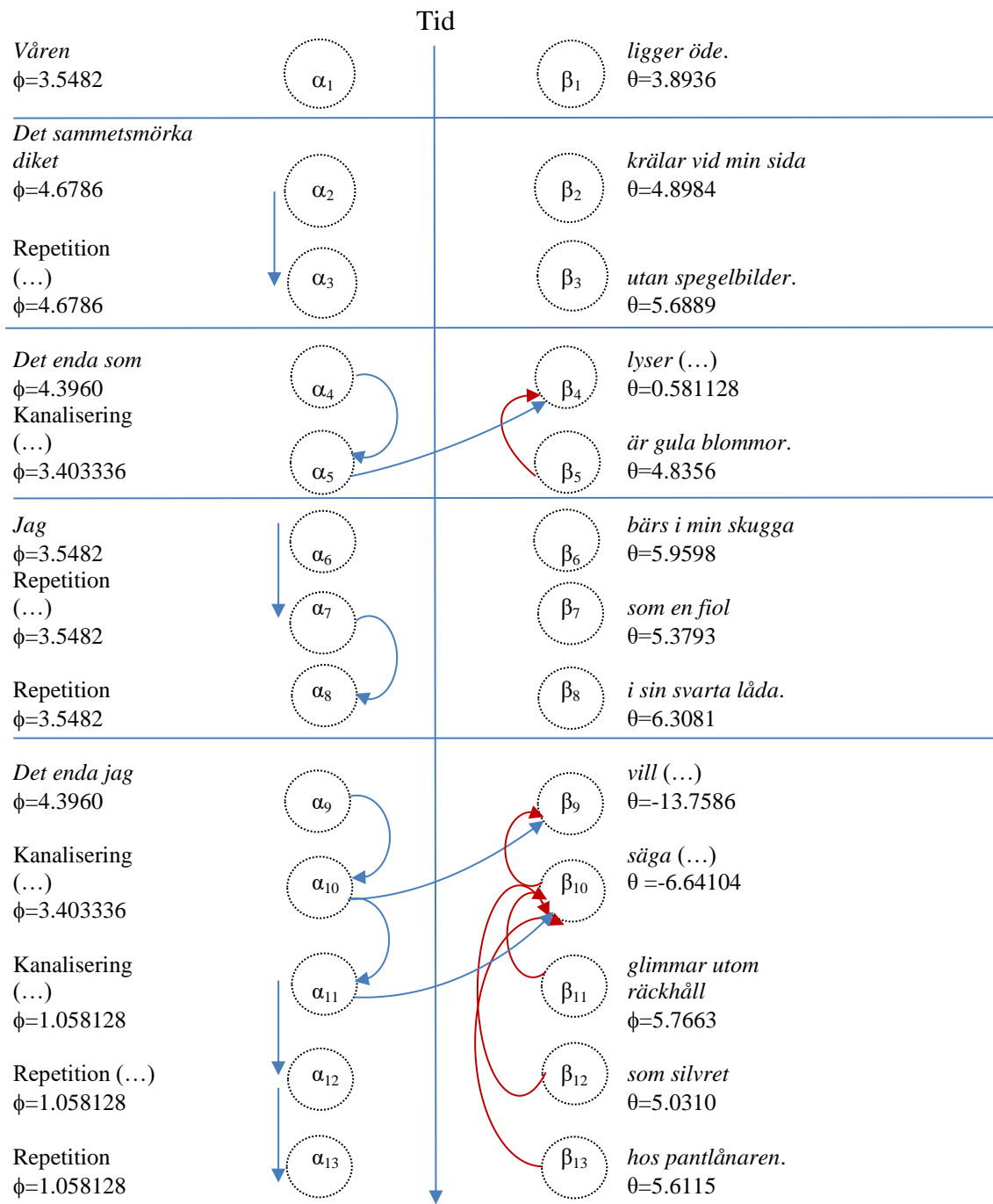
Transformation av alfa-variabler

<i>Var</i>	<i>Rad</i>	<i>Var</i>	<i>Rad</i>	<i>Var</i>	<i>Rad</i>	<i>Var</i>	<i>Rad</i>
D	0	D	0	T5	19.6502	T8	7.0964
1	5.9598	4	4.0192	T6	10.3620	T9	3.5482
T1	5.9598	T4	4.0192	T7	30.0122	T10	10.6446
2	4.8356	T3	15.6310	7	3.5482	T7	30.0122
3	4.8356	T4	4.0192	8	3.5482	T10	10.6446
T2	9.6712	T5	19.6502	T8	7.0964	T11	40.6568
T1	5.9598	5	5.1810	D	0		
T2	9.6712	6	5.1810	9	3.5482		
T3	15.6310	T6	10.3620	T9	3.5482		

Tabell C3

Extrahering av termer från O-nätet

<i>X</i>	<i>Y</i>	<i>A-komponenten</i>	<i>O-komponenten</i>		<i>Fusion</i>
		<i>Pendel</i>	<i>Destination</i>	<i>Extrahering</i>	<i>Värde (q)</i>
1	1	T ₁ : D → 1	T _{O9}	Pratighet	3.5482
3	1	T ₂ : 2 → 3	T _{O8}	Övertäckning	9.6712
3	2	T ₃ : T _{A2} → T _{A1}	T _{O3}	Meditation	15.6310
5	1	T ₄ : D → 4	T _{O2}	Ordlöshet	4.0192
5	3	T ₅ : T _{A4} → T _{A3}	T _{O5}	Transformation	19.6502
7	3	T ₆ : 5 → 6	T _{O4}	Obundenhet	10.3620
6	3	T ₇ : T _{A6} → T _{A5}	T _{O7}	Bekräftelse	30.0122
8	6	T ₈ : 7 → 8	T _{O6}	Spårning	7.0964
8	4	T ₉ : D → 9	T _{O9}	Aning	3.5482
6	5	T ₁₀ : T _{A9} → T _{A8}	T _{O10}	Döljande	10.6446
3	5	T ₁₁ : T _{A10} → T _{A7}	T _{O11}	Förverkligande	40.6568

Figur D1 Protokoll över textflödet i dikten *April och tystnad*

Tabell D1
Transformation av beta-variabler (nätverkets grundvärden)

<i>X</i>	<i>Y</i>	<i>Nod</i>	<i>Värde</i>	<i>Transformation</i>
0	1	D	0	
1	0	1	3.8936	ligger öde
1	1	T₁	3.8936	Enslighet
2	0	2	4.8984	krälar vid min sida
3	0	3	5.6889	utan spegelbilder
3	1	T₂	10.5873	Marginal
<i>1</i>	<i>1</i>	<i>T₁</i>	<i>3.8936</i>	<i>Enslighet</i>
<i>3</i>	<i>1</i>	<i>T₂</i>	<i>10.5873</i>	<i>Marginal</i>
3	2	T₃	14.4808	Avskildhet
4	0	D	0	
5	0	5	4.8356	är gula blommor
5	1	T₄	4.8356	Hoppfullhet
3	2	<i>T₃</i>	<i>14.4808</i>	<i>Avskildhet</i>
5	<i>1</i>	<i>T₄</i>	<i>4.8356</i>	<i>Hoppfullhet</i>
5	3	T₅	19.3165	Vilsamhet
6	0	6	5.9598	bärs i min skugga
7	0	7	5.3793	som en fiol
7	1	T₆	11.3391	Resonans
8	2	D	0	
8	3	8	6.3081	<i>i sin svarta låda</i>
7	3	T₇	6.3081	Bekräftelse
7	<i>1</i>	<i>T₆</i>	<i>11.3391</i>	<i>Resonans</i>
7	3	<i>T₇</i>	<i>6.3081</i>	<i>Bekräftelse</i>
7	5	T₈	17.6472	Tonläge
5	3	<i>T₅</i>	<i>19.3165</i>	<i>Vilsamhet</i>
7	5	<i>T₈</i>	<i>17.6472</i>	<i>Tonläge</i>
5	3	T₉	36.9637	Samklang
7	8	11	5.7663	glimmar utom räckhåll
5	7	12	5.0310	som silvret
6	7	T₁₀	10.7973	Hägring
5	8	D	0	
4	8	13	5.6115	hos pantlånaren
3	7	T₁₁	5.6115	Önsketänkande
6	7	<i>T₁₀</i>	<i>10.7973</i>	<i>Hägring</i>
3	7	<i>T₁₁</i>	<i>5.6115</i>	<i>Önsketänkande</i>
3	6	T₁₂	16.4088	Förhoppning
5	3	<i>T₉</i>	<i>36.9637</i>	<i>Samklang</i>
3	6	<i>T₁₂</i>	<i>16.4088</i>	<i>Förhoppning</i>
4	5	T₁₃	53.3725	Uppfyllelse
3	8	D	0	
2	8	4	0.5811	Det enda som +lyser (Det enda som+är gula blommor)
2	7	T₁₄	0.5811	Stimulans
0	7	D	0	
0	6	10	-6.6410	Det enda jag+säga (det enda jag+glimmar utom räckhåll +som silvret +hos pantlånaren)
1	6	T₁₅	-6.6410	Illusion
2	7	<i>T₁₄</i>	<i>0.5811</i>	<i>Stimulans</i>
<i>1</i>	<i>6</i>	<i>T₁₅</i>	<i>-6.6410</i>	<i>Illusion</i>
2	6	T₁₆	-6.0599	Villfarelse
0	5	D	0	
0	4	9	-13.7586	Det enda jag+vill (Det enda jag+säga (det enda jag+ glimmar utom räckhåll+som silvret+hos pantlånaren)

1	4	T₁₇	-13.7586	Utpekande
2	6	T ₁₆	-6.0599	Villfarelse
1	4	T ₁₇	-13.7586	Utpekande
2	4	T₁₈	-19.8185	Korrigerig
4	5	T ₁₃	53.3725	Uppfyllelse
2	4	T ₁₈	-19.8185	Korrigerig
4	3	T₁₉	33.5540	Sanningsenlighet

Tabell D2*Transformation av alfa-variabler*

Var	Rad	Var	Rad	Var	Rad
D	0	6	3.5482	T9	31.3493
1	3.5482	7	3.5482	T10	7.7993
T1	3.5482	T6	7.0964	T11	39.1486
2	4.6786	D	0	11	1.0581
3	4.6786	8	3.5482	12	1.0581
T2	9.3572	T7	3.5482	T12	2.1162
T1	3.5482	T6	7.0964	D	0
T2	9.3572	T7	3.5482	13	1.0581
T3	12.9054	T8	10.6446	T13	1.0581
4	4.3960	T5	20.7047	T12	2.1162
5	3.4033	T8	10.6446	T13	1.0581
T4	7.7993	T9	31.3493	T14	3.1743
T3	12.9054	9	4.3960	T11	39.1486
T4	7.7993	10	3.4033	T14	3.1743
T5	20.7047	T10	7.7993	T15	42.3229

Tabell D3*Extrahering av termer från O-nätet*

X	Y	A-komponenten	O-komponenten		Fusion
		<i>Pendel</i>	<i>Destination</i>	<i>Extrahering</i>	<i>Värde (q)</i>
1	1	T ₁ : D → 1	T _{O1}	Enslighet	3.5482
3	1	T ₂ : 2 → 3	T _{O2}	Marginal	9.3572
3	2	T ₃ : T _{A2} → T _{A1}	T _{O3}	Avskildhet	12.9054
5	1	T ₃ : 4 → 5	T _{O4}	Hoppfullhet	7.7993
5	2	T₅: T_{A4} → T_{A3}	T_{O5}	Vilsamhet	20.7047
7	1	T ₆ : 6 → 7	T _{O6}	Resonans	7.0964
8	2	T ₇ : D → 8	T _{O7}	Bekräftelse	3.5482
6	2	T ₈ : T _{A7} → T _{A6}	T _{O8}	Tonläge	10.6446
6	3	T ₉ : T _{A8} → T _{A5}	T _{O9}	Samklang	31.3493
8	3	T ₁₀ : 9 → 10	T _{O15}	Illusion	7.7993
4	5	T ₁₁ : T _{A10} → T _{A9}	T _{O13}	Uppfyllelse	39.1486
1	6	T ₁₂ : 11 → 12	T _{O10}	Hägring	2.1162
1	4	T ₁₃ : D → 13	T _{O11}	Önsketänkande	1.05
2	4	T ₁₄ : T _{A13} → T _{A12}	T _{O12}	Förhoppning	3.1743
3	4	T ₁₅ : T _{A14} → T _{A11}	T _{O12}	Förhoppning	42.3229